

Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství
a záznamník: (416) 530-0202
Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

**Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním rohu štítku!**

**Modré štítky říkají, že není zaplacené
předplatné. Žluté, že naše noviny
dostáváte naposledy.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1 \$**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No.10.

(114.)

Vol. 6.

satellite  **1-416**

Thursday,

May 16,

1996

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Hana Hegerová dvakrát v Torontě



Priznám se, že se mi první písnička, kterou jsem s Hanou Hegerovou slyšel vůbec nelíbila. Byla to Suchého Zlá neděle a já měl neděli rád, protože jsem nemusel do školy. Jenže ono to nebylo ani tak o té neděli, ale o neděli, která je prázdná, pustá, pitomá... Takže vlastně ona ta písnička vůbec není proti neděli, ale proti tomu, že tak fantastickou věc jako je neděle, lidé dokáží dokonale zničit, a Hana Hegerová zpívá nejen proti nudné neděli, ale proti všem věcem, které jsou prázdné a pusté, které nemají duši. Proti tomu, co lidskou duši ničí a hubí jako DDT hmyz. Byla to Hana Hegerová, která dokázala promluvit ve svých písních o Janu Husovi v písni Kázání v kapli Bellemské a byla to také Hana Hegerová, která se nebála v šedesátých letech poskytnout rozhovor exilovým rozhlasovým stanicím Deutsche Welle a pařížskému rozhlasu. Šansonierka Hana Hegerová, která dokáže vyprávět o bolesti a radosti se tedy představí exilovému publiku. Jelikož střední koncert je již dnes vyprodán, přidá poradatel Video El Canada místo koncertu v Kitcheneru ještě jeden koncert v Torontě. Kde tedy Hana Hegerová v Kanadě vystoupí (v závorce je číslo telefonu, kde obdržíte bližší informace): 17. 5. London (R. Marová: 519-434-9939, 19. 5. Chicago (F. Uhlířová: 708-484-2106), 21. a 22. května Toronto, kostel sv. Pavla, 1424 Davenport Rd. - (A. Janoušová 905-884-9829), 23. 5. Ottawa (M. Šuchma: 613-824-7439), 25. května Montreal (V. Krivánek: 514-689-2802), 27. 5. Boston (K. Pexider: 617-275-8524), 31. 5. Washington (I. Vostřezová: 202-363-6315/54), 1. a 2. června New York (P. Vančura 718-788-4716 nebo J. Suchánek 718-721-6422).



Praha předvolební

Pár týdnů před volbami Praha vypadá docela obyčejně. Sem tam zahlédnete na billboardu masivní britský knír ministra Luxe s heslem jeho strany „Klidná síla“. Až příliš klidná na můj vkus, stejně jako celá ta předvolební kampaň. A přitom se nejedná jen tak o ledasjaké volby: naopak, je to událost vpravdě historická, první volby do Poslanecké sněmovny České republiky vůbec. A co volby v devadesátém druhém, ptáte se? Inu, tehdy se nevolil český parlament, nýbrž pouze Česká národní rada, regionální orgán, který se o rok později sám povýšil na parlament svrchovaného státu. Ten provizorní parlament tak trochu symbolizuje provizorní českou demokracii. Ale to už je o něčem jiném, jak rád a často říká český premiér Klaus.

Málem jsem napsal provizorní český premiér, ale to by byla chyba. Protože jestli je něco jistého v těchto volbách, tak je to fakt, že příští českou vládu povede zase ing. Václav Klaus. Právě tak si nedovedu představit, jaká katastrofa by musela potrefit českou politickou scénu, aby příští Klausova vláda nebyla složena z téže staronové koalice ODS, ODA a KDU-CSL, přes všechny předvolební rozmluvy. Klidná síla, tady to máte.

Ale abych začal popořádku. Jak možná víte, k volbám se nechalo zaregistrovat dvacet politických stran a hnutí. O pár méně než v minulých volbách, ale stále ještě příliš mnoho. Roztříštěná politická scéna se trochu vyjasnila, když čtyři uchazeči nesehnali milion šestset tisíc na volební kauce a vypadli před startem. Totiž jeden z nich, Strana zelených, peníze měla, ale rozhodla se bojkotovat volby poté, kdy jejich kandidátka v severomoravském kraji nebyla přijata pro technickou závadu. Kandidátka sice vadná byla (chyběla data narození kandidátů), ale odmítnout kandidátku byla špinavá ústka, kterými se to v české volební kampani hemží. Mezi těmi, kdo vypadli pro chudobu, byla také Strana československých komunistů tajemníka Štěpána, úkaz jistě polštářový. Potvrdilo to moudrost shodného rozhodnutí premiéra i prezidenta Štěpánovu minipartaj nezakázat: bylo by to z nich udělalo zbytečně politické mučedníky. I tak v soutěži zůstávají tři další komunistické strany, z nichž ale jen jedna, Grebeničkova KSČM, se spolehlivě dostane do parlamentu.

Na startu tedy zůstalo šestnáct koní. Kolik z nich doběhne do cíle a v jakém pořadí? Nikdo myslím nepochybuje o prvních dvou: bude to Klausova Občanská demokratická strana a Zemanova Česká sociální demokracie. Ještě začátkem roku vedl Klaus před Zemanem sotva o hlavu a zdálo se, že se rodí překvapení. Mezitím se ale čeští voliči zalekli své vlastní odvahy a dnes je pravděpodobné, že

ODS zvítězí před ČSSD spolehlivě rozdílem osmi procent. Na třetím až pátém místě bude mačkanice. Společně tam doběhnou tři strany, Kalvodova Občanská demokratická aliance, Luxova Křesťanská demokratická unie a už zmíněný Grebeničkovi komunisti. Dost možná, že to bude všechno. S odřenými zády mohou pětiprocentní hranici podlézt ještě i Sládkovo sdružení pro republiku-Republikánská strana Československa a (nedej Pánbů) i Ortmanův Levý blok.

Kalvoda a jeho ODA ještě na konci minulého roku vypadala jako politická mrtvola. Skandály s politickými půjčkami, úplatky (viz opavský obchodní dům Breda) a korupční aféry by podle všech pravidel měly odeslat „kamarády z Rytířské“ do politické historie. Že se tak nestalo, svědčí o politické otrockosti českého voliče. Politici kradou. Češi si na to zvykli za minulých čtyřicet pět let a nějak jim to ani nemají za zlé.

Lux a jeho lidovci sice měli svůj (podstatně menší) podíl korupčních afér, ale podařilo se jim úspěšně se prezentovat národem jako strana malého člověka, strana se sociálním svědomím. Chytře mlčeli o nepopulárních církevních restitucích (to přijde po volbách). A co komunisté? Inu, nebudme netrpěliví: před šesti lety měli patnáct procent, pak deset a teď pravděpodobně dostanou nějakých osm. Ještě deset let a zmizí z parlamentu procesem přirozeného vymírání.

Co se stalo s ostatními? Inu, část kandidujících stran nikdy neměla žádnou naději na zvolení. Bůhsud, co je vedlo k tomu, aby vyhodily peníze na volební kauce, pokud to snad nebyla touha některých rádobypolitků nějak se „zviditelnit“, jak se teď v českých zemích říká. Vzdor tomu, mezi vyloženými outsidersy je několik stran, které nejen že by hrály v parlamentě platnou roli, ale které také ještě před několika měsíci měly víceméně reálnou šanci se do něj dostat. Vedle už zmíněných Zelených je to například Demokratická unie Aleny Hromádkové, či Svobodní demokraté-Liberální strana národně sociální předsedy Dienstbiera a Bodenlose. Strana Zelených by měla mít v ekologicky zdevastovaných českých zemích přední místo. Bohužel, jako jinde v Evropě, Zelení se identifikovali s některými extrémistickými a drobet levičáckými kausami (přivazování na mříže u brány temelínské jaderné elektrárny) a dnes se pohybují na tříprocentní hranici.

Demokratická unie začala před dvěma lety velmi slibně. Nemilosrdně kritizovala vládu zprava a rychle si získala reputaci morálního soudce. Pak přišly interní trněnice, „zlá žena“ Hromádková zřejmě vedle sebe nikoho nesnese. A pravicová platforma začala přitahovat extrémisty... a

výsledek jsou nějaká dvě procenta přívrženců. Podobně i pokus Dienstbierových sirotků z bývalého Občanského Fora a Bodenlosových bývalých národních socialistů o vytvoření společné silné strany středu začal úspěšně. SD-LSNS se v únoru přehoupala přes pětiprocentní hranici, nabrala cestou Baránkovu stranu živnostníků a zejména lékaře z Rathova Lékařského odborového klubu a zdálo se, že ji na cestě do parlamentu nic nezastaví. Pak přišlo několik politických neobratností a je po naději. Ani (nepříliš zakrývané) sympatie prezidenta Havla či osobní popularita bývalého ministra zahraničí Dienstbiera nepomáhá.

Takže takhle to je. Klidné volby. A přitom opravdových volebních témat by bylo habaděj. Jmenujme třeba nesplněný vládní slib o vytvoření územních celků, funkce ombudsmana, zametená pod vládní koberec, krize zdravotnictví, chronický nedostatek bytů nebo nekonečná řada vládních korupčních afér. Jedna z posledních je skoro humoristická: parlament v minulém období odhlasoval zákon, podle kterého politické strany jsou povinny předložit zprávu o svém hospodaření, jmenovitě o darech, které dostaly. Vládní ODS oznámila, že dostala na darech 25 milionů korun, nejvíce ze všech stran. Tři a tři čtvrtě milionu ji daroval jistý Lajos Bács z Budapešti a dalších 3,75 milionu M. Sinha Radživa z ostrovní republiky Mauricius v Indickém oceánu. Problém je, že (jak zjistily Lidové noviny) jediný Lajos Bács, který žil v Budapešti, už před čtrnácti lety umřel. Pan Radživa na Mauriciu sice ještě žije, ale rezolutně popřel, že by ODS nějaké peníze daroval. „Nemám nic společného s Československem, nikdy jsem tam nebyl a nemám na rozdávání“, řekl. Další 9,5 milionu získala ODS od čtyřech ústeckých podnikatelů, kteří ale peníze nedali z vlastní kapsy. Sloužili jako prostředníci někoho, kdo zůstává v anonymitě. Příslušný místopředseda ODS pro partajní finance se napřed odmítl vyjádřit, po pár dnech řekl, že peníze dostali na konto u Komerční banky a strana není povinná zjišťovat identitu dárců. Legrace je, že má pravdu, taková povinnost opravdu neexistuje. Kdyby dostali sto milionů od dárců jménem Mickey Mouse z Disneylandu, všechno je v pořádku. Zákon taky nestanovi žádnou sankci za nepravdivý finanční výkaz, pouze říká, že výkaz musí být uveřejněn.

Na popularitě ODS to nic nezměnilo, čeští voliči jsou proti podobným aférám imunní. Tolik tedy jen jako ilustraci, proč jsem na začátku mluvil o provizorní české demokracii.

A jen tak pro legraci: koho by asi voilil v českých volbách Mickey Mouse?

Zdeněk Otruba

satellite 1-416

Registration/Sales Agreement
10 121

P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Toronto: Telefon: (416) 530-4222
Denní zpravodajství a záznamník:
(416) 530-0202, Fax: (416) 530-0069
E-mail: brezina@io.org

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: (422)02 782-2964 a 782-2965
Tel./Fax/Záznamník.: 77 09 29
Aleš Brezina - redaktor;
Advertising rates:
1.30 CDN \$ per line/col.
(15.60 per inch/col.)
Předplatné: v Kanadě \$ 22,-
pro ostatní svět \$ 30,-

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church): 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Duchovní Martin Aláč. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11.00. Středeční biblická hodina v 19.30, tel. (416) 767-2027 nebo (905) 454-4610

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17.00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11.00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metodě (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres., Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: Farán: V. Dančo S.J. a P. Záhoranský S.J., tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10.30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostel augsburského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle: 9.30 (angl.), 10.45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4936. Bohoslužby 9.00 angl., 10.30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church; 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel. (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hinchey); 3. neděle v 9.00.

Ve dnech 10. -12. května 1996 se konal ve Vancouveru 48. kongres ČSK

Minulý víkend se konal na Britsko-kolumbijské univerzitě ve Vancouveru již 48. kongres ČSK. Slavnostní zahájení bylo již v pátek klavírním koncertem profesora Jana Novotného. Hlavní jednání proběhlo v sobotu a v neděli dopoledne. V sobotu pohovořili též o vztazích exilu a domova zástupci z Ministerstva zahraničních věcí z Oddělení pro krajany a nevládní styky Jaromír Plíšek a Dáša van der Horst. Zdůraznili, že současná vláda je ke krajanům vstřícná, že ráda pomůže při různých projektech, ale nejprve oddělení musí vědět, o co mají krajané zájem a pak teprve může jejich požadavky vyřizovat. Pokud se nepošle žádost, není možné tuto žádost vyřídit. Velvyslanec Stanislav Chýlek informoval o návštěvě kanadského guvernéra LeBlanca v Praze a o jeho setkání s prezidentem Havlem. Dále poděkoval za pomoc při řešení dohody o bezvízovém styku a rovněž informoval o zřízení české konzulátu v Calgary. Další úřady tohoto typu vzniknou pravděpodobně ve Winnipegu a v Halifaxu.

Při pracovním jednání naznačovali zástupci jednotlivých odboček své problémy a informovali o své činnosti. Problémem západní Kanady je nedostatek kultury, na což si stěžovala hlavně odbočka v Calgary. V Edmontonu však nedávno odhalili bustu Bedřicha Smetany. Kingston a Batawa mají problém s věkem. V Kitcheneru se soustřeďují na vydávání časopisu *Dobry den*, na pikniky a na kulturní činnost. Londonská odbočka se zviditelňuje díky Josef Marovi a Videu El Canada. Montrealským problémem není pouze stárnutí, ale i odchod členů z francouzské provincie. Montrealská odbočka se také významně zviditelnila při posledním referendu, za což ji spolu s ostatními „poděkoval“ i tehdejší premiér Parizeau. Významná je zde spolupráce s Komenského institutem a se Sokolem. V Ottawě je důležitá spolupráce s SVU. Nový předseda torontské odbočky Martin Jelinowicz zdůraznil setkání s dvěma předními českými představiteli, ministrem

zahraničních věcí J. Zieleniecem a předsedou zahraničního výboru J. Paynem. Vancouverská odbočka podtrhuje stále význam emigrace a Winnipeg informoval o úspěšném koncertě profesora Novotného.

V neděli pak velvyslanec Stanislav Chýlek přednesl pozdrav prezidenta Václava Havla, a Jaromír Plíšek přivezl pozdrav ministra zahraničních věcí Zieleniece. Kongres rovněž pozdravili místní autority a konzul dr. P. Dokládal. Kanadskou vládu reprezentoval na kongresu poslanec za liberální stranu D. Kilgour, z jehož projevu vyjímáme část, která je věnována Čechům a Slovákům v Kanadě.

Czechs and Slovaks in Canada

The 1991 census indicated that there were over 59 000 Slovaks and Czechs in Canada. Today, in my province Alberta, Czechs and Slovaks together form the twelfth largest ethnocultural group.

Canadians of Czech and Slovak origin have contributed greatly to all facets of Canadian life. The first immigrants were farmers and miners, the newcomers after the Soviet invasion in 1968 were mostly skilled workers and college or university graduates who integrated well into our social fabric.

We are all familiar with contributions of Czechs and Slovaks to the Canadian war effort during the second World War. Both communities contributed about one million dollars - we are talking about 1940s dollars. Also, many Czechs and Slovaks fought in the Canadian army.

I should mention outstanding accomplishments of such individuals as already mentioned Mr. Baťa. It would be impossible to enumerate all that the Koerner brothers have done for individuals, Vancouver, the province, and especially for the University of British Columbia. Dr. Walter Koerner, who passed away at 97, has generously supported various projects in the fields of science, education, and the arts.

The policy of multiculturalism has been described as marking a high point in Canada's advancement as a nation. With its endorsement more than two decades ago, Parliament stressed that it was overdue for all Canadians to become better aware of the rich tradition of our many cultures. The policy called for a new nation of Canada, which refused to sacrifice diversity in the name of unity and placed the cultures of Canada's many ethnocultural groups on a more

equal footing. Since the adoption of multiculturalism, many Canadians have come to favour the concept of cultural pluralism. There is much to support the idea of multicultural society.

The foremost principle of multiculturalism is the equality of status of all cultures in Canada, whether newly arrived or historically dominant. This is linked to the idea that everyone should participate fully in the realization of a personal identity and in the development of one's citizenship. All Canadians have duties and responsibilities that can probably only be achieved through equality of opportunity and equal access to services needed to reinforce and develop our respective cultures. These in turn make up the greater Canadian culture.

In fairness, I met an American of origin in India a couple of years ago, who now lives in the Dallas area. He was present at a meeting of the Canadian Ethnocultural Council in Ottawa and his comments about what he had heard was obviously deeply felt: "We're taught in the US to think of ourselves as Americans only. Our previous cultural identity is abandoned and we became Americans. In Canada, you seem to promote cultural separation. Where will it lead? That got me thinking!"

John Stuart Mills said in his *Principles of Politics Economy*: "When it comes to improving the condition of a people in any durable way, small measures do not even produce small effects. They produce absolutely no effect at all."

Indeed, Czechs and Slovaks of the former Czechoslovakia have come to know this firsthand. After bringing down a seemingly impregnable regime, they went one step further, and set an example of how to conduct a civilized divorce. The victories of democratic movements in both countries brought millions of people real hope for freer and more prosperous futures. Yet as the institutions of representative democracy and market economies are adapted, the transitions are frequently fraught with hazards. Populations must overcome habits of authoritarian decades as well as anarchist and violent tendencies inherent to major upheaval.

Canada recognized the need to provide assistance to the whole of Eastern Europe when it created a Task Force on Eastern and Central Europe. The Parliament of Canada also made a significant effort to increase knowledge about parliamentary democracy in these countries by organizing seminars on how the Canadian government and Parliament functions.

It would be arrogant to seek the Canadian or other brands of parliamentary democracy replicated among different European peoples and cultures. Each society will find its own path, but where genuine democratic breakthroughs have occurred Canadians seem anxious to make major efforts to help consolidate them.

Během kongresu se též uskutečnil seminář o českém exilovém tisku. Úvodní slovo měl Josef Čermák. Jelikož jsem byl druhým panelistou, mohl zde uvést text svého příspěvku, který se jmenoval

Zveme vás do klubu!

Přijďte se pobavit, zatančit si a zazpívat
na pop-music 70. a 80. let.

25. května ve 20 hodin

Apple Griddle Restaurant

2872 Dundas St. West - Toronto

Tel.: (416) 766-4421 Vstupné \$ 5-

Recitál Antonína Kubálka

se koná v sobotu 1. června 1996

v koncertní síli Royal Conservatory of Music
273 Bloor St. W.

Výtěžek koncertu jde na opravu koncertní síně.

Na pořadu bude Brahms, Franck, Suk, Chopin,

Stejný koncert se bude konat v Praze v Domě umělců 24. listopadu 1996

Zároveň upozorňujeme na CD Antonína Kubálka DOR-90218, která se jmenuje „My gift to you“ a je věnována Kubálkově dceři Karolíně.

Slovenský trúbkový virtuóz v Torontě

Dňa 2. júna 1996 o 19.00 sa v Slovenskom evanjelickom kostole sv. Pavla 1424 Davenport Rd. Toronto, uskutoční koncert slovenského trúbkového virtuóza Juraja Bartoša, ktorý organizuje Slovenská evanjelická cirkev spolu s Petrom Breinerom. Na programe budú diela barokových skladateľov pre trúbku a organ a kompozície z pripravovanej CD pre trúbku a klavír. Juraj Bartoš sa narodil v r. 1967 a hrc na trúbku sa venuje od svojich siedmich rokov. Je laureátom mnohých medzinárodných súťaží a držiteľom niekoľkých ocenení medzinárodnej hudobnej kritiky. Hral na koncertoch po celej Európe a nahral už niekoľko CD. Juraj Bartoš sa venuje aj jazzu a v tejto oblasti patrí k najvýznamnejším hráčom v Európe. Hral na turné s Lizou Minelli, Ray Charlesom, Shirley Bassey, Dizzym Gillespiem. Ku kuriozitám patrí, že hral aj s terajším prezidentom USA, Billom Clintonom, s ktorým dokonca nahral CD. V Torontě vystúpi pri príležitosti nahrávky CD pre firmu NAXOS, ktorá sa uskutoční v Glenn Gould Studio. Túto nahrávku bude realizovať v spolupráci s Petrom Breinerom, ktorý ho bude na tomto koncerte sprevádzať na organe a klavíri. Peter Breiner

Konzulární dny v Torontě

se konají 6. a 7. června 1996

v Kampeličce, 740 Spadina Ave.

Toronto, Ont. M5S 2J2

Telefonicky možno sjednat schůzku
na čísle (416) 925-0557.

Kalendář

16. 5. - 19.30
Koncert profesora Novotného
na Victoria College - ČSK

18. 5. - so
Salónek českého umění
Radisson Hotel

21. 5. a 22. 5. - út a st. - 20.00
Hana Hegerová
Video El Canada-ČSK
Kostel sv. Pavla
1424 Davenport Rd.

2. 6. - ne - 19.00
Koncert J. Bartoše a P. Breinera
Kostel sv. Pavla
1424 Davenport Rd.

6. 6. a 7. 6. - út a pá
Konzulární dny v Kampeličce

Sdělovací prostředky na konci dvacátého století

Tak jako procházíme změnou v každodenním životě, procházejí sdělovací prostředky radikální změnou. Není to první revoluce a můžeme s jistotou tvrdit, že to není ani poslední změna. Téměř s jistotou se dá tvrdit, že přijde dříve, než skončí toto století. Co to bude, nechme se překvapit, pouze můžeme tušit, jakým směrem se budou sdělovací prostředky vyvíjet. Revoluce přicházejí v tomto ohledu častěji a častěji. Dějiny se zrychlují. Alespoň nám to tak připadá. Jestliže od vzniku písma k vynálezu knižního ušlo několik tisíciletí, pak od této revoluční změny k vynálezu rozhlasu ušlo pouze několik století. Desítky leti dělí rozhlas od televize, a prakticky pouhých třicet let dělí televizní revoluci od internetové revoluce.

Přestože se zdálo, že každá z těchto revolucí zničí předchozí médium, nestalo se tak. Knižní nezničil ruční psaní. Rozhlas, tisk, televize, rozhlas a ani Internet nezničí „předcházecí“ média, jak se mnozí pesimisté domnívají.

Media si pouze musíme nalézt svoji úlohu, která je odlišná od úlohy, kterou zaujímala v době, kdy dominovala. Naopak vznik nového média znamená i svým způsobem rozvoj média, které před tím bylo médiem prvotním. Po vzniku knižního, nepřešli lidé psát, ale naopak se psaní rozšířilo mezi lidové vrstvy. Se vznikem rozhlasu nezmizel tisk, nezmizely noviny, ale naopak tisk byl přinucen se zkvalitnit a zvlášť zrychlit svoji službu čtenářům. Zajímavý byl nerovný souboj mezi rozhlasem a televizí. Zde díky specifickým podmínkám byl rozhlas dlouho ve výhodě, zatímco televize neměla mnoho možností k manévrování. Divák byl odkázán na jeden až dva lokální programy ve východní Evropě a na několik opěť lokálních programů na Západě. Minirevoluci v tomto pohledu udělalo spojení přes telekomunikační družice. V roce 1956 ještě nebyla možnost vysílat televizní signál z Ostravy do Prahy. V roce 1958 nebylo možné vysílat MS v kopané ze Švédska v televizi a v roce 1962 vysílal přenosy z MS v kopané v Chile pouze rozhlas. Olympijské hry z Mexika v roce 1968 však již vysílala televize přímým přenosem. Ironií symbolizující moderní dobu je, že první přenos přes oceán pro širokou veřejnost se uskutečnil 22. listopadu 1963 na půl hodiny díky družici Telstar a byl to přenos pohřbu prezidenta Kennedyho, který přenášela i Československá televize. Jestliže televize měla skutečné problémy s tím, že divák byl závislý na místním vysílání, pak rozhlas měl skutečně širokou škálu použití. Kuriózní je, že začal prakticky na dlouhých vlnách, které se dnes na tomto kontinentě nepoužívají, ale používají se stále v Evropě, i když by se dnes počet stanic vysílajících na nižších nosných frekvencích (to jest dlouhých vlnách) mohl spočítat na prstech jedné ruky a byl by nahrazen vysíláním na středních vlnách. Toto vysílání mělo skutečně neuvěřitelnou sílu možností. Jedinec byl přinucen rozvíjet svoji fantazii. Ačkoliv ze začátku prakticky neexistovala konkurence v množství vysílajících stanic (v každé zemi bylo pouze několik vysílajících), a jednotlivé země se omezovaly na jeden až čtyři národní programy, konkurence existovala. Oprávněnou svou existenci bojovaly jednotlivé programy. Před příchodem televize došlo například k velkému rozmachu dnes již prakticky neexistujícího odvětví kultury - žánru rozhlasových her.

K rozvoji zpravodajské činnosti přispěla druhá světová válka a vysílání na krátkých vlnách, které se staly neuvěřitelným zdrojem zpravodajství. Rozmach krátkovlnného vysílání připomínal dnešní dobu, kdy dochází k internetové revoluci. Přestože ještě v padesátých letech vysílala i Svobodná Evropa rozhlasové hry a snažila se o jakousi alternativu k středovlnnému vysílání. Během šedesátých let a hlavně s příchodem televize se rozhlas na středních a krátkých vlnách soustředil na zpravodajství a zpravodajské relace

(výjimkou byly některé hudební pořady Svobodné Evropy). Zatímco vysílání na velmi krátkých vlnách (FM) se převážně specializuje na vysílání hudby, zpravodajské pořady se zatím na velmi krátkých vlnách nepodařilo prosadit, i když v poslední době - obzvláště v Evropě - proniká mluvené slovo stále častěji do vysílání. V ČR je to obzvláště síť Radiožurnálu, která díky manažerské neobratnosti přišla o středovlnné pásmo, což se ukázalo jako klasická chyba. Důvodem je, že FM mají poměrně malou geografickou síť a k vysílání zpravodajství není zapotřebí takové kvality zvuku, jako při vysílání hudby. Při krátkovlnném vysílání přichází ke slovu exilový žurnalistika. I ta prošla vývojem: Jestliže v padesátých letech se nekládla takový důraz na ověřování informací, pak ke konci osmdesátých let byla přesnost informací alfou i omegou. Klád se důraz na přesnost a u většiny informací se musela zpráva ověřit ze dvou nezávislých zdrojů.

Zde tedy dochází k rozdílu mezi rozhlasovým vysíláním a tiskem. U exilového tisku tyto mechanismy neexistovaly a neexistují dodnes. V tomto se velice často shoduje exilový tisk s tiskem v České republice. Uvedu jen několik příkladů: Jak v exilovém tisku, tak i v domácím se například zcela běžně píše o odřezání Slovenska od České republiky. Slovensko se však nikdy od ČR neodtrhlo, ale došlo k rozdělení Československa. Bohužel se tím zakrývá určitý nedemokratický postup, kterým toto rozdělení proběhlo.

Nebo věta, kterou přinesly české sdělovací prostředky. Václav Havel se tak stal prvním člověkem, který byl zároveň československým a českým prezidentem. Ve skutečnosti prvním člověkem, kterému tento příměr patří je dr. Emil Hácha. Česká republika hrála na Malé 0:0 stejně jako před deseti lety. Před deseti lety Česká republika ještě neexistovala. Tímto způsobem se systematicky ovlivňuje mínění čtenáře, takže má pocit, že určité věci jsou axiomy, to jest věci, o kterých se nediskutuje.

Mohl bych uvést i některé slovenské příklady, které mají za úkol ovlivnit myšlení na Slovensku, abych nebyl jednostranný, ale slovenský tisk není zdaleka tak jednolitý jako český, takže zde máme na jedné straně opoziční SME a Národní obrodu, na druhé straně provládní Slovenskou republiku.

V roce 1994 redaktorka Toronto Star Rosie DiManno právem kritizovala duchovního za jeho kazání na pohřbu při tragické události, která se stala v Torontě. Co ji pobouřilo? Knež se pustil do civilních autí, že nebojuje proti zločinu a že zločinnost nám sloupá a sloupá a sloupá. Ve skutečnosti: Téměř ve všech kanadských městech (s výjimkou Vancouveru a pravděpodobně Ottawy) zločinnost klesá, pouze sdělovací prostředky jí věnují daleko větší část vysílání než dříve. Stejně špatný předpoklad můžeme spatřovat na stránkách etnického tisku, kde si většina pisatelů nedává práci s ověřováním faktů.

Opět uvedu příklad. Vychází se z toho, že ekologické iniciativy jsou organizovány špiónážními centrály. (Podobně jako SIS vycházelo z toho, že Charlu 77 organizuje CIA). Z toho pak se vytvořil axiom: zelení=ruď. Další předpoklad je, že zelení-ruď jsou v Americe na postupu a už jen chybí krůček k tomu, aby svrhli narůžovělého prezidenta Clintona. V této situaci tedy zabubnuje na tlamy dr. Ota Ulč, který píše o tom, jak ti zelení-ruď mají tak obrovskou moc, že znemožní stavbu přehrady a jako záminku si vzali, že stavbou přehrady by vyhnul poslední druh jistého vodního živočicha. Celá Amerika se jich zalekla, ruď jsou na postupu, máme tu skoro komunismus. Jaká však byla skutečnost. Přehrada, jejíž stavbu v Tennessee zelení-ruď znemožnili v době, kdy dr. Ulč tento článek napsal již dva roky stála.

Skutečný problém tisku, a nejen exilového,

spočívá v tom, že lidé nechtějí nové informace, které by jim narušily jejich obraz o světě, ale naopak informace, které znají a které potvrzují jejich názory.

Člověk tím, že stárne ztrácí přirozené schopnosti, které má. Hůře vidí, hůře slyší. Chodí pomaleji. Je pro něj snadnější, že se zraní. Tím roste jeho strach z neznáma. Žádá větší ochranu od společnosti. Jelikož exilový tisk je určen pro starší lidi (pokud emigrují děti, většinou nechtou v původním jazyce), stává se paranoidní. Nebezpečí exilového tisku spočívá v tom, že se stává konzervativní (nikoliv v politickém slova smyslu). Další nebezpečí spočívá v tom, že se musí zavděčit široké vrstvě emigrace: Emigračním vlnám od roku 1938 do roku 1990. Od lidí s nízkým vzděláním po univerzitní profesory, a zde přichází problém. Podle sociologického zjištění lze ve sdělovacích prostředcích dosáhnout buď extenzivního efektu, to jest, že se zasáhne množství čtenářů nebo k intenzivnímu efektu: přináší se kvalitní informace. Exilový tisk balancuje mezi jednou a druhou krajností.

Jak tedy by měl vypadat exilový tisk v dnešní změněné době? Snaží se být jakýmsi mostem mezi tím, co je v České republice a na Slovensku na jedné straně a co je na druhé straně v exilu. Snaží se prezentovat mínění exilu, které je odlišné od toho, co si myslí lidé doma. Měl by dbát na to, aby se zbavil emocí, ale argumentoval fakty, aby získal důvěryhodnost i v očích lidí doma. K tomu právě může využít technologických změn jako je Internet. V budoucnu dokonce může dávat i své zpravodajství do internetové sítě. Je nutné, aby heslo *Pravda vítězí* nebylo jen heslem, které bývá v hlavičce, ale aby bylo i součástí toho, co je uvnitř novin. Čtenář totiž dnes může cestovat oběma směry a může si informace snadno ověřit.

Na závěr promluví kanadská novinářka českého původu Věra Rollerová, která nyní pracuje v Novém domově a přispívá rovněž do časopisu Xantypa v České republice. Zabývala se převážně dávnou historií etnického tisku a dokazovala, že stejně problémy byly již před sto lety. Ze současnosti pak podrobně vysvětlila svoji práci.

Na závěr kongresu se konal banket, při kterém byly uděleny Masarykovy ceny dr. J. A. Boučkovi z Ottawy, J. Hamatovi z Winnipegu, F. Hlubučkovi rovněž z Winnipegu, J. Mackovi z Vancouveru a J. Trávníčkovi, předsedovi MMI ze Scarborough.

Aleš Březina

Miluška Peřinová 80

Narodila se 18. května 1916 v Třebíči. Po smrti maminky (Miluška byla čtyři roky) strávila příštích 14 let v známém ústavě Pettingu v Olomouci. Po maturitě pracovala nějaký čas v lékárně u svého bratra lékaře Viktora Jaroše a potom několik semestrů navštěvovala lékařskou fakultu v Brně. Přišla válka a Miluška se svým bratrem Viktorem a manželem stavitelem Václavem Peřinou se zapojila do protinacistické činnosti, při níž všichni riskovali život. A alespoň jednou měli na krájičku převáželi od velmi odvážného vlastence Jana Sece generála Lužu na Javůrek do učitelské rodiny. Umístili generála do prostoru pod podlahou v kuchyni a na podlahu umístili kus nábytku s neckami na prání. Brzy na to viděli přicházet gestapo. Paní učitelka se dala do prání a nepřešla daleko gestapo neodešlo.

Po útěku z Československa po komunistickém puči uprchla do Rakouska a v dubnu 1949 vyemigrovala do Kanady. Její první zaměstnání bylo u Sir Phillipa v Galtu, kde vedla domácnost. Tam také 11. listopadu položila u pomníku mrtvých za svoji rodinu zemi kytici s věnováním: *těm, kteří padli za svobodu...* Po příchodu do Toronta až do odchodu do penze byla zaměstnána v Connaght Laboratories mimo jiné ve výzkumu protiobčinné vakcíny.

V Torontu s vřadou obětavostí pracovala téměř ve všech krajanských organizacích, zvláště v Sokole, ale také v Čs. národním sdružení (Miluška byla jednou ze zakladatelek Dámského odboru). Stejně obětavě podporovala práci svého manžela v Čs. obci legionářské (Václav Peřina založil torontskou odbočku) i v Masarykově ústavě (než byl z této organizace pro obhajobu rovněž vyloučeného Jiřího Černy vyloučen - později bylo vyloučení odvoláno). Paní Miluška neztratila zájem o krajanský život. Mimo jiné si došud předplácí a čte všechny troje torontské krajanské noviny. je

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě

Consular Representatives

of Slovak Republic in Canada

Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel.: (604) 732-4431. Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W., Calgary.
T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ludovít Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:
99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Wednesday 9:00 - 12:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. Jozef Kiska-Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:
1280 Finch Avenue West, Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel.: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:
3700 rue de Montagne
Montreal, P.Q., H3G 2A8
Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460
Hours: Monday and Thursday 16:00 - 18:00
Mr. Mark Kmeč-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Informační a imigrační

středisko ČSK

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Masarykova doplňovací škola

Od 16. září: sobota 12:30

Brockton High School

90 Croatia St., Toronto

Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public

School, 61 Holmirth Terrace

Informace: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 16:00-18:00

středa: 16:00-21:00.

Tel.: 431-9477

SALONEK ČESKÉHO UMĚNÍ A LITERATURY

Obrazy, fotografie a novinky knižního trhu
Sponzoruje CB Impact Marketing

18 května, 1996 10:00 - 15:00

RADISSON HOTEL

1250 Eglinton Avenue East, Toronto
Don Valley Parkway & Eglinton Ave. E.

Informace (416) 538-7909

Translations

Překlady,
tlumočení,
konzultace,
jazyková výuka



Eva Mesticová
Tel.: (416) 922-8786
Fax: (416) 922-6540

Business

ABE

Elektronická počítařová
tiskářská sazba v 11 jazycích
na počítači.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice.
Slovenština přes
překladač (option).

Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

VŠEOBECNÁ ENCYKLOPEDIE

Pro informaci či objednávku
píšte nebo volejte

CB Impact Marketing

vyhradní zástupce
distribuční firmy CMZ Zlín
1542 Bloor St. West Suite 44,
Toronto, Ontario
M6P 1A4, Canada
Tel.: (416) 538-7909
Fax (416) 229-1208

E-mail:

102417.3265@compuserve.com

NOVINKA!!! NEPŘEHLEDNĚTE!!!
<http://www.vol.cz/CMZ/Home.htm>
VIRTUÁLNÍ KNIHKUPECTVÍ

Opala měla srdce, Jana měla duši



Opala je poklad; Zleva: J. Jeřábková, M. Chrást, J. Hlaváčová, T. Mašek a B. Máca.

Foto D. Kosová

První zkouška 29. února - zní poznámka v mémi dneš jíz odloženém scénáři. Fajn, už se to rozjíždí a až do poslední reprízy 5. května budu mít *zdvahu* postaráno. Na programu je *OPALA*. Něco o ní už člověk slyšel. Hra prý nic moc. Není se o co opřít, žádná velká hloubka. Ale co je na ní bezesporu zajímavé - hlavní roli bude hrát paní Jana Hlaváčová. Jenže, proč si ji vybrala, když to prý nic moc není? Snad se to dozvíme později. Chce to pozorně poslouchat a učit se vnímat text, jeho náladu, charakteru osob.

Žádné početné obsazení. Pod režijním vedením Pavla Krále a asistenci Maji Breinerové bylo celkem jasné, jakým směrem se bude práce ubírat. Zkoušky pravidelně čtyřikrát týdně včetně nedělí, rozplánovaná práce po dějstvích a obrazech a po úsecích podle toho, jak je co náročné a jak kdo co zvládá. Typy postav předurčily obsazení - Růženu Jana Jeřábková, na Honzu Šmída připadl ambiciózní Bob, na Lenku Kimlovou zamilovaná Mary, Na Tomáše Maška, Bohouše Mácu a Milana Chrásta role řidičů, a na Petu Kohouta a Julka Münsterera role darebáků v maskách. Pavlu Královi sedla role slizkého starosty Hectora Bissela, kterého nakonec doběhne prostá lidová chytrost a poctivost Opaly a jejích přátel. Děj se naplní, zlo je odhaleno, dobro vítězí. Pohádka pro dospělé lidi. Prostý nenáročný děj, jednoduché situace i charakteru, žádné čtení *pod čarou*. Divákovi není třeba nic vysvětlovat, vše je přímočaré a průhledné. To těžké spočívá v nastudování charakterů tak, aby působily prostě, jednoduše a hlavně lidsky. To legrační, to ironické a sarkastické pak vyteče samo. Žádná velká gesta a rozmáhlé pohyby. Žádné kudrlinky v hlase, čím úspornější, tím lépe. Scéna (Pavel Šnajdr) prostá barevná, ale hodně rekvizit (Věra Kohoutová), takže se musí přesně dodržovat řád kdo, kdy a co odnese a přinese na jeviště. Hraje se bez opony. Domyslet rozestavení nábytku, aby nepokřádal v přirozeném pohybu herců a aby na druhé straně zase byl k dispozici, když jde o dokreslení atmosféry. Kostýmy (Jana Jeřábková) jednoduché, ale výrazné, dobře charakterizující postavy, anebo kontrastující (viz starostův špinavý charakter a sněhobílý oblek, naproti tomu utahaný kostým Opaly, jako protipól jejího ryziho charakteru). Zvuk (Ivo Majer) a hudba (Zdeněk Hrášek) musí vytáhnout atmosféru a umocnit ji. Musí být přesně šité na míru, ale i na čas (monology Opaly na magnetofonovém pásku, které doivářejí vzhled do její živé duše, společně s hudebním podkreslením jejích životních monologů). Televizní hlasatelka (Jana Novotná) a starosta musí číst tak rychle či pomalu, aby se do jejich *nádechů* vešly krátké komentáře postav. Svělla (Bohdan Zlatovskauk) naplno nebo tlumeně na v textu dané slovo.

Jednoduché, že? Jen se do toho pustit. Nováček na scéně a za ní bylo málo, režisérskou metodu práce všichni znali, takže teď už jen zkoušet. Prozatím Opala pojede také naplno, aby se herci při zkouškách měli o co opřít. Práce byla příjemná a pomalu jsme odkrývali postavy a dostávali se jim na kůži. To je ono. Snad bude paní Hlaváčová spokojená. Některé momenty práce jen čekaly na ni. Někdy člověk cítí, že to není to pravé ořechové. A také že jo. Hned z letiště zavítala paní Hlaváčová do kostela na Davenport, kde jsme zkoušeli. Bylo to 25. dubna, týden před generálkou. Usměvavá, trochu rozpačitá, ale natěšená. Kávička a cigareta ji vrátily klid. A my jsme viděli, že se nám bude pracovat dobře, že Opalu zvládneme. Koneckonců se nám začínala líbit víc a víc. Není to až tak úplné nic. Opala má hloubku a lidskou duši. Velké srdce, do něhož se vejde i pochopení pro darebáka. Krásný sametový altový hlas, který rozezná nejen jeviště, ale i plně hlediště. Uklidňující pohled a hluboké hnědé oči, v nichž vyčes moudrost získanou ranami života. Úsporná neotevřená gesta. Jen tolik, kolik jejich potřebuješ k pohlázení druhého a k zamíchání čaje pro přítel i netvora. Mimiku obličej, ale tak bohatou, a přitom tak krásnou, a přirozenou, že není třeba velkých slov, abys pochopil. Je to velká herečka. A Opalu miluje právě pro její lidství a poznání podstaty života, pro její životní filosofii, jež zalila blahodárným mateřstvím každý kousek divadla. Neumím si představit v té roli jinou osobnost.

Janička Hlaváčová prošla osobními životními tragédiemi, prožila těžké profesionální rozhodnutí, starostlivě sleduje budoucnost svých dospělých dvou dcer jako každá matka, srdečně vzpomíná na strach v srdci při nedávných automobilových závodcích, jichž byl jejím manželem. Udeřk Munzar (také herec v povolání) aktivním účastníkem, s dojetím hovoří o utlumující se herecké aktivitě své sestry Dany Hlaváčové, se smutkem vzpomíná na zemřelého velkého první české divadelní scéně v Praze...

A stejně jako Opale ani ji nic nemůže vzít její náboj plný života a člověčenství. Všichni jsme se do ní stačili zamilovat. Všichni jsme se těšili, že se s ní setkáme hned po práci na zkoušce, abychom pookřáli na duši a abychom ji *ohrali* o kus té energie, která z ní sálá a o kterou se nebojí s někým podělit. Ani se nedivím pražským studentům herectví, že ji milují. Určitě milují i její profesionalitu (první seděla na scéně v mlčenlivém soustředění někde v koutku na židličce, aby od prvního momentu začátku nasadila naplno). Sama si zkontrolovala kostýmy rekvizity, jejich stav. A na scéně nikdy nekouřila. Posledního šluka před představením si dopřála v šatně. Nikdo na ni nesměl promluvit a vyrušit ji z jejího soustředění: divák neměl být o nic ošizen. Bylo požitkem s ní pracovat. S jakým taktem a citem nás vedla, to bylo obdivuhodné. „Jsem toho názoru, že pochvalou a klidem se dojde dále. Vždyť každý herec chce hrát co nejlépe.“ říkala mezi slovy obdivu na adresu obětavosti našich herců. Všechno v klidu, nikdy nikoho neurazila být jen nervózním netrpělivým gestem: „... ty uber, ty přidej, buď tak laskav a zkusme si to ještě jednou - ukáži ti to, myslíš - šlo by to tak či onak? A nasad naplno, najdi si tu správnou polohu hlasu už v šatně. Nedramatizuj tolik - žádná psychologie. Musíš té postavě věřit a žít s ní, pak to půjde a přesvědčíš...“ Týden práce s ní byl jako balzám na naše rozdyčená herecká srdce. A utekl jako voda.

Obecenstvo si Opalu také oblíbilo. Premiéra sál nahřívá k prasknutí, totéž v sobotu večer, ostatní představení jen vyprodaná... Skutečně hra nic moc není, ale Opala v jejím podání měla šlávu a vsadím se, že málokomu vadily ošoupané Opaliny boty, nenalíčená tvář. Přirozenost velkého člověka dala Opale nový rozměr člověka s velkým „Č“. ČLOVĚKA s duší. To ostatní byl jen balast, aby to lidské, co se z nás postupně vytrácí, vyniklo. Už pro tento jediný důvod byla pro mě Opala přínosem, už pro tento jediný důvod jsem Opalu milovala.

A Janě Hlaváčové mám co děkovat a pro držet palce. Vynikající umělkyně Jana Hlaváčová, vynikající členka Vínohradského divadla v Praze, se nám usadila hluboko v našich srdcích a její osobnost a osobitost nás bude ještě dlouho provázet i obyčejným životem. Díky. Věřím, že i ona si nás uchová ve svém srdci navěky.

Věra Kohoutová

ČSK v Torontě

pořádá dva koncerty

pianisty profesora Novotného

První koncert se koná ve čtvrtek 16. května 1996 v 19:30 a

pianisty Borise Krajného

Druhý koncert se koná v úterý 11. června v 19:30

Oba koncerty se uskuteční na Victoria College
v 2. patře Victoria Building, 91 Charles St. W. Toronto
Vstupné \$ 12-, studenti a důchodci \$ 10 -

OPALA JE POKLAD

V první květnový víkend se krajaňské zástupy hmuly k dnešnímu stánku Nového divadla v Torontu. Hrála se hra amerického autora Johna Patricka *Opala je poklad*. Soubor Nového divadla, mohutně posílený přední českou herečkou, Janou Hlaváčovou, neklamal ani tentokrát. A tak diváci, kteří přišli, aby se zasmáli a zasentimentálníčili si (ohavné slovo, že? Existuje vůbec?), si do značné míry přišli na své. Ale... Ale, ale o tom později. Mimochodem: režii měl Pavel Král a zřejmě si zapracoval.

Jana Hlaváčová si zopakovala roli Opaly Kronkicové, kterou úspěšně hrála v pražském provedení, režirovaném Václavem Postráneckým. Zahrála svoji roli znamenitě i v Torontu, i když se mi nejvíce jako člověk, žijící „na prahu stáří, chudý, ošklivý, opuštěný, posmíváný, v cháltrající barabizně u městské skládky“ (Václav Postránecký). Atmosféra hry byla pepicky milá a co se na jevišti dělo, by sotva „zdolalo i ty nejotrlejší povahy“.

Zajímavé byly i výkony Jany Fabiánové v roli Růženy Montefalcové (doufám, že se někdy s podobnou ženou potkám) a Pavla Krále v roli mafiánského starosty, Hectora Bissela. Milenceckou dvojici si s nadšením zahrál pěkný pár Honza Šmíd (Bob Royce) a Lenka Kimla (Mary Lodenová) - jejich obrácení v socialistické bojovníky za právo a spravedlnost bylo tak náhlé a převratné, že jsem si na ně do konce hry nezvykl.

A konečně tu byla trojice mužů z lidu, patřičně pyšných, že jejich charakteru nebyly pokřiveny déle trávící školní docházkou: Bohumil Máca (Miggy), Milan Chrák (Tony) a Tomáš Mašek (Ole). Všichni se vydováděli. Petr Kohout a Julek Munster působili jako veškeré placení starostou, kteří v rámci dobrých demokratických tradic přišli Opalu, protikandidátku na funkci starosty, dvakrát v noci zmlátit. Televizní hlasatelku hrála Zdenka Novotná a roli Opaly zkoušela Věra Kohoutová.

O představení se dále zasloužili: Překlad - Josef Novotný a Jan Procházka; hudba - Zdeněk Hrášek; asistentka režie - Maja Breinerová (která rovněž představení řídila); scéna - Pavel Šnajdr; kostýmy - Jana Fabiánová; zvuková montáž a zvuk - Ivo Mejstřík; stavby scény - Pavel Šnajdr; světla - Bohdan Zatočkanuk; rekvizity - Věra Kohoutová; pláště uší - Vladimír Foltýn; propagace - Zdenka Novotná (brožurka připravená pro tuto hru se jí opravdu podařila); video-záznam - Libor Pittermann; foto-záznam - Dagmar Kosová.

Tato hra si vyžádala velkého úsilí a byla u mnohých diváků velmi úspěšná. Já jsem na značných rozpacích. Možná proto, že jsem týden před Opalou viděl první představení nového slovenského souboru, stejně rozhodnutě sloužit především bránicím. A já se smál na obou představeních. Ale obě hry byly povrchní srandy, jen s tím rozdílem, že Opala má naivně sociální náter. Hezkká řádka lidí byla tentokrát kritická k hereckým výkonům. A ještě delší řádka lidí si posteskla, že by zas jednou rádi viděli něco z české či slovenské klasické literatury. Přiznávám se, že mám moje sympatie.

Josef Černák

Josef Fousek se synem Tomášem v Torontu

Josef Fousek se torontským poprvé představil před dvěma roky. Tentokrát přišel se svým synem Tomášem, který občas tatínka doprovázel na kytaru a někdy na foukací harmonice. Měli v Torontu dvě úspěšná představení v nové restauraci Apple Griddle Restaurant.

Josef Fousek zpíval své písničky ověřených nepěkných - včerejších i dnešních - ale také o lidech dobrých, své zemi a několika písniček, věnovaných USA. Doufáme, že příště nám zazpívá něco i o Kanadě. Řekl nám, že v ČR vychází v jednom z předních nakladatelství jeho sbírka básní.

Ale Josef Fousek je také činný novinářky a občas v rozhlasu. Jeho zájezd do Toronta byl organizován jeho přáteli, Jiřím Vertlem a Václavem Velechovským.

Dolina plná nenáročnosti



S brokovnicou na manžela: A. Kontrová a P. Rašev.

Foto D. Kosová

V minulom čísle nám košický herec Peter Rašev čosi povedal o novovzniknutom Kanadskom Slovenskom divadle *Dolina*. S radosťou konštatujem, že po mnohoročnej absencii slovenského hovoreného javiskového slova, s výnimkou niektorých večerov poézie, ktoré pripravoval Milo Kubík a občasných slovenských úloh Daši Beláčikovej a Majky Breinerovej v torontskom Novom divadle, sme sa konečne dočkali. Po dlhom lútom boji s vonkajším (nepochopenie zo strany oficiálnych inštitúcií typu Matice Slovenskej) i vnútorným nepriateľom (medzi sebou a so sebou, tzv. tvorivý nepokoj, či vnútorný kvas) sa nakoniec predsa len podarilo zrealizovať odveklú túžbu slovenských krajanov zviditeľniť sa a prezentovať krásu živej slovenčiny. Hrátky ľudí, ktorí vydržali, sa sformovali okolo širokospektrálnej osobnosti Oľgy Turokovej, riaditeľky, režiserky, dramaturgiky a podľa programu aj autorky hudby. Prichýľila ich Kanadská Slovenská liga. Keď zrenovovali, vymaľovali a poupratovali zapožičané suterénne priestory, naskúšali hru Štefana Kršňáka „S brokovnicou na manžela“. Priznám sa, že ma Štefan Kršňák načapal na hrúškach. Hra buď presahuje moju inteligenciu, alebo nedosahuje. Buď som nepochopil autorovo poslanstvo, alebo až prídobro. Z uvedených príčin sa teda o predstavení nemôžem vyjadriť ako o estetickom prípadne kognitívnom zážitku. Keď kolektív divadla trval na pôvodnej slovenskej hre, nechápem prečo nesiahli po klasike, napríklad z minulého storočia. Ak podľa nepodpísanej anotácie „čo to o hre“ v programe torontského predstavenia: „hra vystihuje pomery 70-tych rokov v slovenskej rodine...“, tak ja som musel oné roky prežiť kdesi inde. Podceňovať vkus diváka sa nevypláca, rovnako ho ako preceňovať. A stráviť priveľa nenáročnosti môže byť náročné. Každý začiatok býva ťažký a napriek rozpačitej hodnote prvého titulu, samotná skutočnosť, že niečo také ako divadlo *Dolina* vzniklo, je úžasné a hoci sa to nemusí tak javiť, želim ľuďom, ktorí na predstavení participovali veľa chuti do ďalších inscenácií. A Štefan Kršňák by sa nemusel stať ich kmeňovým autorom.

P.S. Na predstavení v Deloite so súbormi Doliny hosťoval člen Nového divadla Jirko Škoda.

l.z.

DIVADELNÍ MÚZA - SVÁDIVÁ SLEČNA THÁLIE

Vám nabízí zpestření Vašeho života, legraci, dobrou partu, kulturu, ba možná i slavnou budoucnost. Kdo ví, kolik talentu se ve Vás skrývá. Můžete to objevit na první schůzce Tvořivé Dílny Nového divadla v sobotu a v neděli, 25 a 26 května 1996 ve společenské místnosti (3. patro) MASARYKTOVNU 450-B Scarborough Golf Club Road, Scarborough

PROGRAM: Seznamovací hry... základy herecké práce... slovo a pohyb... hry a improvizace... etudy a další legrace... Zájemci jakéhokoliv věku jsou vítáni. Blíže informace: Brigita Hamvašová, (416) 293-5970 (ve večerních hodinách)

Využili jsme příležitosti a poprosili jsme paní Hamvašovou, aby podrobněji specifikovala průběh Tvořivé dílny. B.H. Pousílujeme sa to urobiť telegraficky: stretneme sa v sobotu o 9.30 ráno. Predpokladám, že si všetci účastníci so sebou prinesú cvičný úbor, obuv a papier s ceruzkou. Dílnu otvoríme zoznamovacími hrami, ktoré navodia uvoľnenie a dúfam, že aj srdečnú, neformálnu atmosféru. Po koncentračných cvičeniach sa sústreďíme na pohyb, vyjadrenie myšlienok a nálad pomocou pantomimy, alebo giest, ktoré sprevádza obmedzený počet slov. Popoludní sa zameriame na hlas, tvorbu hlasu, slov, prúdu ľudskej reči a cvičenia zavŕšime slovnými improvizáciami, ktoré doprevádzajú obmedzené gesto a mimiku. Na záver sa pokúsime spojiť slovo s pohybom a to buď v kolektívnych, alebo v skupinových improvizáciách, inšpirovanými vlastnými nápadmi. V nedeľu sa stretneme o niečo neskôr a skúsenosti z minulého dňa sa pokúsime spracovať do samostatných dramatizácií, čiže vystúpení, v ktorých budeme nielen účinkovať (v skupinách, dvojiciach, či samostatne), ale navrhujeme si aj kostýmy a scénické riešenie. Tí iniciatívnejší sa môžu pokúsiť vypracovať kratší inscenačný scénar, vlastne takú malú hru. Ako predloha môže poslúžiť krátká básnička, úryvok z rozprávky, hry, či vlastný námet, téma. Pred mesiacom som sa v Masaryktovne stretla s niekoľkými nadšencami a podarilo sa nám vytvoriť skvelú improvizáciu na tému „Na trhu je zlodej“ a rozkošnú rozprávku „O tom ako sa mačka ulakomila na psiu bídu“. Celkom sme sa nasmiáli.

l.z.

Financial

Kursovní lístek

100 Kč	5,08 CDN \$
1 CDN \$	19,69 Kč
100 SK	4,56 CDN \$
1 CDN \$	21,93 SK
Toronto Star: 8. 5. 96	
1 CDN \$	20,33 Kč
1 US \$	27,69 Kč
100 Kč	3,61 US \$

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna

100 Sk nákup 86,56 Kč

100 Sk prodej 92,51 Kč

Slovenská spořitelna:

100 Kč nákup 107,00 Sk

100 Kč prodej 112,00 Sk

Oficiální kurs

100 Sk 90,17 Kč

MF Dnes 30,4,96

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557

Fax: (416) 250-6524

Address:

Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor. (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492



CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave. .
Toronto, Ontario. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtěk a pátek
10:00-19:00

Úterý, středa
10:00-17:00
Sobota: 10:00-14:00

Restaurants-Deli's

PRAŽSKÉ
UZENÁŘSTVÍ

504-5787
638 QUEEN ST. W.
TORONTO, ONT. M6J 1E4

- * Pražská šunka
- * Pražské uzeniny
- * Maso 1a. jakosti
- * Denně čerstvá chutná jídla, cukrářské výrobky a slané rohlíky.

MASO-UZENINY

Fred Klinger DELI
Katka a Vlastík Ertelovi

- * Obložené misky
- * Chlebičky
- * Strůdly
- * Uherák



Pondělí a sobota 8-17,
úterý a středa 8-18,
čtvrtek a pátek 8-19
1504 Danforth St.

Stanice podzemní dráhy Coxwell
Toronto, Ont., M4J 1N4
(416) 406-5004



HELIS DELI

Fine Quality European Deli

Helenka Pastory

Polievky, klobásky, salámy,
lacné domáce špeciality.

Šunka, debrecinky, čabajky, domáce
krkovičky, pri ktorých vám budú tiecť slzy
radosti, keď ich ochutnáte.

Syry, kvasenie-syrenice, oštiepky,
korbáčiky z ovčieho syra domácej výroby,
pravá lipovská bryndza, cukrářské výrobky,
knedle, chlieb a rohlíčky - denne čerstvé.

47 Roncesvalles, Toronto, M6R 2K5
Tel.: (416) 539-0640
Fax: (416) 532-9076

ACCARO

Digitální přetáčení video-kazet do všech (a ze všech) systémů

\$ 6.95 za hodinu

Dále děláme sestřihy Vašeho vlastního videa s titulky a hudbou,
přetáčení 8mm filmů na VHS a kopie kazet.

Zdarma zakázkové štítky a plastické obaly.

Platíme GST!

Tel.: (416) 289-6444

Po-pá: 17-23 hod.
So-ne: 9-23 hod.

Denní kronika

25.4.1996

Tiskové agentury ČTA
hrozí okamžitý kolaps

Praha-In/libor budinský, radek adamec-
Česká tisková agentura má vážné finanční
problémy. Zaměstnanci nedostali plat a
hrozí přerušení zpravodajství. Akcionáři se
nemohou shodnout na novém finančním
partnerovi. České tiskové kanceláře (ČTK),
která na našem mediálním trhu konkuruje
dovedávna monopolní České tiskové
kanceláři - ČTK, hrozí odpojení servisu z
mezinárodní české sítě. To by znamenalo
konec jejího agenturního zpravodajství. LN
to sdělil nejmenovaný pracovník ČTK s tím,
že odpojení má být důsledkem neza-
placených dluhů, které tisková agentura
má.

Insolventnost se mimo jiné odrazila také
na nevyplacení březnových platů zhruba
170 zaměstnancům agentury. Napjatá
situace v agentuře je způsobena sporem
dvou hlavních akcionářů. Ti se stále
nemohou dohodnout na finančním
zabezpečení ČTK.

Dlouhodobý spor mezi dvěma hlavními
akcionáři ČTK, finanční skupinou SPG a
zakladateli agentury sdruženými ve
společnosti Investing, vyvrcholil výpovědí
šéfredaktora ČTK Miroslava Poláka a
rezignací představenstva Michala
Jankovce na funkci generálního ředitele
agentury. Akcionáři nejsou schopni vytvořit
podmínky pro svou práci. Proto jsem dal
výpověď," zdůvodnil svůj krok Polák.

26.4.1994

Tisková agentura jedná
o budoucnosti

Praha-lidové noviny-Představenstvo České
tiskové agentury (ČTK) vydalo v reakci na
článek v LN ze 25.4., který popisoval
ekonomické potíže agentury, prohlášení k
situaci v ČTK. Představenstvo složené ze
zástupců hlavních akcionářů tvrdí, že jeho
členové jednají se třemi domácími a několika
zahraničními zájemci o investiční vstup do
ČTK.

...

Poslanci zklamali osadu
U Sabotů

Praha-lidové noviny/Jan chmelaček, petra
ševčíková - To, že parlament neschválil
ústavní zákon o státní hranici se Slo-
venskem a osada U Sabotů tak nadále
zůstává česká, rozhodlo jak přívržence
toho, aby osada patřila k České republice,
tak místní Slováci.

Obyvatelé osady U Sabotů jsou
oddalovaním rozhodnutí zklamáni. Jsme
rozzlobení až za hrob, říká Anna Kavická,
která včera podobně jako ostatní pracovala
na poli. Nechápeme, že slovenský
parlament mohl zákon schválit v jednom
dnu a český ne. Jak je vidět, došli čeští
koledníci v Praze sluchu, naráží na
nedávnou cestu přívrženců českých Sabot
do Prahy. Podobně mluví i Alžběta Pšurná
a další sabotáři Slováci, kteří pracují na
Slovensku, nebo dostávají slovenský
důchod, a peníze si mění jen kvůli tomu,
aby mohli platit daně ČR.

„Teď mi propadl federální pas. Kam si mám
jít pro nový, když jsem Slovenka žijící v
Česku?“ ptá se paní Kavická. Slovenští
obyvatelé osady nemohou jít volit na
Slovensko, protože mají bydliště v cizině,
ale nemohou hlasovat ani v České
republice, protože jsou Slováci.
Starosta Javorníku, k němuž Saboty patří,
Martin Kružica lituje, že parlament neroz-
hodl. Podle něj se totiž zhoršuje nálada v
obci. „Mám strach, že si chlapci jednou trochu
popíjí, jeden chytne vidle, vrazí je do
sousedů a už to začne.“ obává se.
To, že poslanci zákon neschválili,
nepovažuje za dobré ani prezident Havel,
který včera navštívil Zlín. „Je v zájmu státu,
aby měl jasnou hranici, a proto není dobré,
že zákon nebyl přijat,“ míní. Václav Havel
ale nechápe odmítnutí zákona jako
katastrofu. „Ve střední Evropě nejsou
hranice zdrojem váleku,“ poznamenal.

Jakeš na amnestii
spoléhat nemůže

Praha-mířina - Ministr spravedlnosti Jiří
Novák rozhodl, že na tříbývalé komunistické
představitelce obviněné z vlastizrady se
nebudou vztahovat prezidentské amnestie.
Miloš Jakeš, Jozef Lenárt a Zbyněk Šoják
tedy budou i nadále stíháni za své jednání
v době srpnové okupace vojsky Varšavské
smlouvy.

O posouzení možnosti, zda se na tyto tři
představitelce bývalého režimu vztahuje
amnestie vzhledem k jejich vysokému věku
a zdravotním potížím, požádalo Novákův
resort pražské státní zastupitelství. Mluví
ministerstva Vladimír Voráček uvedl, že
Novák neshledal důvody pro to, aby
prezidentovi republiky předložil návrh na
zastavení trestního stíhání. Státní
zastupitelství nyní hodlá do čtrnácti dnů
rozhodnout, zda Jakeše, Lenártu a Šojáka
postaví před soud.

...

Kanál propaguje přímé
přenosy, ale neuvádí je

Praha-mířina - V propagačních materiá-
lech mezinárodní společnosti Multichoice
Kaleidoscope uvádí nepravdivé informace,
že na kanálu FilmNet vysílá přímé přenosy
zápasů kanadsko-americké hokejové
soutěže. Ve skutečnosti se jedná o
dvouhodinové záznamy, které divák vidí s
přibližně sedmnáctihodinovým zpožděním
vždy kolem desáté hodiny večer.

...

27.4.1996

Slovenští Češi pro Saboty

Praha-lidové noviny/pal- Čeští občané žijící
na Slovensku napsali dopis obyvatelům
osady U Sabotů, v němž jim vyjadřují
pochopení ve chvíli, kdy ztrácejí vlast. „My,
stejně jako lidé žijící U Sabotů, jsme se
nikdy své vlasti nezlíbili. Ocílili jsme se tady
politickým rozhodnutím,“ říká Věra Řežáb-
ková, která se do Bratislavy dostala se
svým mužem, jenž tam pracoval jako vědec.

...

Žádost krajanů
o dvojí občanství

New York-právo-Žádost o povolení dvojího
občanství pro český exil v USA obsahuje
otevřený dopis vydavatele newyorského
Československého týdeníku Petra Biska
předsedovi Poslanecké sněmovny Milanu
Uhdemu. Zatímco v jiných zemích si exulanti
mohli ponechat obě občanství, pokud
získali cizí předplatnost jinějšího českého
zákonu o občanství, v USA to vylučuje
konzulární dohoda mezi oběma státy z
roku 1929, která stanoví, že nabytím
občanství jedné země člověk ztrácí
občanství druhého státu.

...

Očištění snad začneme
znovu, doufá Hanák

Praha, Bratislava-mířina - spáčilová-V
době, kdy jeho kolegové zkoušeli thrillery,
reklamu nebo svou profesi zcela opouštěli,

zpovídal známý slovenský režisér Dušan
Hanák desítky pamětníků a probíral se
archivními materiály. Výsledkem několi-
kaleté činnosti je celovečerní dokumentární
film Papierové hlavy - snímek, jenž shrnuje
historickou zkušenost Čechů a Slováků od
roku 1945 až do současnosti. „Vydali jsme
se po stopách porušování lidských práv,“
charakterizuje režisér hlavní téma filmu,
jenž zitra zahájí přehlídku Academia Film v
Olomouci a 1. května bude mít slovenskou
premiéru; do tuzemských kin vstoupí
pravděpodobně na podzim.

Sedmapadesátiletý absolvent pražské
FAMU, tvůrce dokumentů Šest otázek pro
Jana Wericha či Obrazy starého světa a
hraných filmů 322, Ja milujem, ty miluješ,
Ružové sny, Tichá radost či Súkromé životy,
vzpovídal pro dokument Papierové hlavy
na dvě stě sedmdesát lidí postižených
režimem. „Vyslechl jsem velice kruté
historky, přitom jsem se snažil nebyť ani na
okamžik tendenci. A vždycky znovu jsem
se skláněl před mravní převahou těchto
obětí, která byla natolik zjevná, že - možná
podvědomě - ovlivnila i druhou, očistnou
rovinu filmu,“ přiznává Hanák. Jakkoli nerad
pojmenovává či vykládá symboly, které by
měl divák rozumově či citově objevit sám,
obraz stravujících plamenů v Papierových
hlavách vysvětluje režisér dvojím
způsobem. „Snad ten oheň minulost nejen
obrazně spálil, ale také nás očistil - a
konečně by se mohlo začít znovu,“ doufá
Hanák.

Papierové hlavy vznikly v koprodukcii pěti
zemí: kromě Slovenska a České republiky,
kterou zastupoval Krátký film, projekt
podpořily ještě Francie, Německo a
Švýcarsko. „Ačkoli jsme mapovali více než
čtyřicetiletou společnou zkušenost Čechů
a Slováků, doufám, že výsledek je
univerzálnější, tedy evropský, neboť zoso-
bňuje traumata všech postkomunistických
zemí,“ věří Hanák. Urban ze společnosti
Alef, potvrzuje, že mnohonárodní bude i
cesta dokumentu k divákům. „Už během

hošpoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

V KUCHYNI A
ZA BAREM MILOŠ
A VLASTIČKA,
KTERÍ VÁS VÝBORNĚ
OBSLOUŽÍ A MAJÍ VŽDY
PRO VÁS ČAS

Otevřeno mimo pondělí
od 15:00 do 1:00 v noci.

- * Pondělí 17. června
ve 20 hodin
Milan Lasica
a Julius Satinský
Předplacená rezervace
nutná.
15.00 dolarů na osobu.

Lístky na koncert Hany
Hegerové si můžete také
koupit u Vlastičky. Cena 15.00
dolarů na osobu.

Kulcičník hry*časopisy*nořiny*lonihovna*

Otevřeno od 15 hodin.
Zavřeno v pondělí, kromě
rezervovaných akcí.
Chlebičky*mysy*mražená jídla
na objednávku

632 QUEEN ST. W.,
(West of Bathurst).

Toronto
(416) 504-0870

naláčení jsme uzavřeli distribuční smlouvy: podle nich projdou Papírové hlavy kiny na Slovensku a v Čechách, doufáme, že je uvede Slovenská televize, v Čechách pak televizní stanice, kterou vybere Krátký film," vysvětluje Urban. Kromě toho už v květnu odvysílá snímek umělecký evropský kanál Arte, jež sleduje německé a francouzské publikum, ale díky satelitu je dostupný i na našem území. Zhruba do půl roku se čeká televizní premiéra ve Švýcarsku. "Navíc připravujeme anglicko-francouzskou verzi pro kina a hlásí se další zahraniční zájemci, například ze Skandinávie," vypočítává Urban.

Papírové hlavy se však podle tvůrců zrodily zejména díky česko-slovenským kontaktům, které i po rozdělení federace trvaly - v přirozené rovině lidské, profesní a tvořivé. "Ať jsem se v Čechách sešel s kýmkoli, s jednotlivými svědky události nebo s pracovníky archivů či jiných institucí, všude jsem nacházel obrovskou ochotu i pochopení. Lidé věděli, že takový film patří Čechům stejně jako Slovákům," vzpomíná Hanáka Urban dodává, že "smíšené" nejsou v případě tohoto projektu jen štáby a peníze, ale především budoucí publikum.

29.4.1996

Chuck Berry podpoří ODA

Brno-měd/san - Legendární americký černošský zpěvák Chuck Berry podpoří v předvolební kampani Občanskou demokratickou alianci.

Pětašedesátiletý zpěvák, označovaný za jednoho ze zakladatelů rokenrolu, vystoupí v Brně na Dominikánském náměstí. Objeví se také vedle jihomoravského volebního lídra ODA Vladimíra Dlouhého na tiskové konferenci. "Chuck Berry ví, že vystoupí na podporu politické strany. Než jeho agent podepsal smlouvu, musel jsem mu předložit třístránkový elaborát o zdejším politickém situaci," řekl Milan Šimáček, který jak koncert, tak Dlouhého předvolební kampaň na jižní Moravě organizuje. Kolik bude stát Berryho vystoupení, nesdělil.

V USA zadržen

český podvodník

Washington-Americké federální úřady zadržely v noci na sobotu 27. dubna českého občana Jiřího Máchu, který byl na žádost české strany hledán Interpolem za bankovní podvody, jež dosáhly částky 162 milionů korun. Informoval o tom Český rozhlas.

Mácha, který se skrýval v Kalifornii a Michiganu a na území USA pobýval tři roky bez příslušných povolení, byl zatčen nedaleko Detroitu. Jeho zatčení proběhlo bez incidentů. Žádné další zdroje zatím tuto informaci Českého rozhlasu nepotvrdily.

30.4.1996

Dvořákovy rukopisy opět v ČR

Brno-ln/tudmila čechová - Dosud nikde nepublikované rukopisy skladatel Antonína Dvořáka Z kytice národních písní slovanských z roku 1877 s podpisem a další cenné věci, které v 50. letech zmizely za nevyjasněných okolností z Moravského muzea v Brně, jsou opět ve vlasti.

Do Velké Británie tyto cenné předměty poslala svému třiačtyřicetiletému synovi v roce 1994 šestačtyřicetiletá brněnská prodávka Sylva M., aby mu pomohla z finanční tísně. Jak včera řekla na policii, netušila, že se vývozem těchto kulturních cenností dopouští trestného činu. Včera byla obviněna z porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou. Pokud bude její vina prokázána, hrozí jí trest odnětí svobody na dobu jednoho až pěti let.

Najcennějším z předmětů, které Sylva M. poslala do Velké Británie, byly zmíněné Dvořákovy rukopisy. Shodou okolností žije uplyně 92 let od smrti našeho ve světě nejznámějšího hudebního skladatele. V

zásilce, kterou převezla do zahraničí třetí osoba, byl i Dvořákův dopis doktoru Pražákovi z roku 1896, ve kterém se skladatel mimo jiné zmiňuje o symfonii Z nového světa, dále album v červeném sametu s podpisy sedmdesáti významných skladatelů a hudebních umělců 19. století, a také úmrtní oznámení Bedřicha Smetany s pramínkem vlasů zesnulého.

Syn Sylvy M., který se do Británie oženil, nabídl tyto předměty loni v červnu k prodeji v renomované aukční síni Christie's v Londýně. Jednotlivé položky katalogu však nešly pozornosti členů Společnosti Antonína Dvořáka, která ve Velké Británii působí. Aukční síň proto tehdy předměty z aukce stáhla a prostřednictvím britské policie byly nyní diplomatickou cestou vráceny do České republiky.

Jak LN sdělil Petr Netík z Krajského úřadu vyšetřování v Brně, z dosavadního vyšetřování zatím není známo, kdo předměty v padesátých letech odcizil. Do úschovy Moravského muzea přešly po zániku archivu Besedy brněnské v roce 1950 a z muzea zmizely v letech 1952-1959. Obviněná prodávka zatím nedokázala vysvětlit, jak k předmětům nesmírné hodnoty přišla.

2.5.1996

Levice v ulicích

Praha-lidové noviny/zpravodajové LN - Oslavy Svátku práce v pojetí jednotlivých levicových stran se lišily. Jedno měly společné všechny strany spojily oslavy s předvolební agitací.

Sociální demokraté slavili svátek práce u obchodního domu Kmart-Máj. Oslavy spojené s předvolební kampaní nesly název „Tržiště nápadů, názorů a připomínek“. Zhruba čtyři stovky občanů nejen vyslechly názory lídrů ČSSD, ale měly i možnost s nimi polemizovat.

Na dvě hodiny zaparkoval u Kmartu také volební autobus Zemák, z nějž přítomné pozdravil i předseda ČSSD Miloš Zeman a předseda ČMKOS Richard Falbr, který údajně zůstal v srdci sociálním demokratem, ačkoli se nyní stranicky neangažuje. Předseda ČSSD pak s předsedou ČMKOS pokračovali na cestě do severních Čech a údajně spolu hovořili i o Falbrově kandidatuře do Senátu za ČSSD. Kromě propagačních materiálů návštěvníci akce dostali i knihu o vývoji a historii kladenské Poldi. Přítomní zástupci ČSSD však důrazně odmítali spojení strany s Vladimírem Stehlíkem.

Bouřlivější ráz měly prvomájové oslavy v pojetí KSČM. „Zaprodaná bankrotářská politika české pravice musí skončit," hřmal předseda komunistů Miroslav Grebeníček. Jeho slova se setkala s pochopením několika tisíc lidí, převážně důchodového věku, kteří mohli přidat svůj podpis pod petici za obnovení pomníku Jožky Jabůrkové a za zrušení ekonomické blokády, kterou vůči Kubě uplatňují Spojené státy.

Za melodie dechovky pak Milouš Jakeš podepisoval svou novou (rudou) knihu Dva roky generálním tajemníkem. Přítomní však nebyli výhradně stoupenci komunismu - organizátorka akce, která střežila transparenty „NATO chrání milionářům zisky, nás nutí jít ze žebračské mísky“ či „Chceme referendum, mají ho i v Kazachstánu“, „Lidi, není to hazard, za vstup do NATO 250 miliard (fuj)“, byla několikrát nucena obhajovat svou vizi socialistické budoucnosti před opačnými názory, které kolemjdoucí projevovali někdy velice razantním způsobem.

V pondelok v noci tragicky zahynul Róbert R. - najbližší priateľ Oskara F.

BRATISLAVA (SME - pt) - V pondelok v noci okolo 22.30 h v Bratislave - v Karlovej Vsi za jazdy vybuchlo motorové vozidlo bývalého príslušníka polície Róberta R., ktorý bol najlepším priateľom bývalého príslušníka SIS

Oskara F. K výbuchu došlo približne hodinu po tom, ako Róbert R. opustil byt redaktora denníka SME, odkiaľ išiel domov a potom zo svojho bytu išiel okolo 22.15 na inú schôdzku. Jeho motorové vozidlo bolo špeciálne upravené tak, aby mohlo byť okrem benzínu poháňané aj plynom propan - butan. Firmy, ktoré montujú tieto zariadenia, vylučujú, že by mohlo dôjsť k samovoľnému výbuchu. Róbert R. bol veľmi často sledovaný neznámymi motorovými vozidlami, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou patria sledovaciemu odboru SIS. Ich poznávacie značky boli niekoľkokrát uverejnené v denníku SME. Našmu redaktorovi v pondelok večer povedal, že počas cesty do Topolčian bol taktiež asi sledovaný, pretože zaznamenal vo svojej blízkosti autá, ktoré ho v minulosti sledovali. V polovici marca 1996 Róbert R.

nahlásil vyšetrovateľovi zavraždenia M. Kováča ml. do cudziny J. Čížovi skutočnosť, že ho prenasledujú dve motorové vozidlá s nitrianskymi poznávacími značkami. Pri tejto príležitosti vyjadril podozrenie, že sa ho jeho prenasledovatelia usilujú fyzicky ohroziť. J. Číž jeho výpoveď odmietol zaznamenať a vyčítal mu, že ho nechce skontaktovať s bývalým príslušníkom SIS Oskarom F. Róbert R. v poslednom čase pracoval pre firmu, ktorej spoluvlastníkom je aj J. Šimunič, prvý vyšetrovateľ kauzy únosu M. Kováča ml. J. Šimunič v súvislosti s touto tragickou udalosťou vyhlásil: "Róbert pracoval v našej firme, ktorá sa zaoberá vymáhaním pohľadávok právnou cestou. Rád by som zdôraznil, že všetko robíme iba právnou cestou. Róbert sa podieľal na riešení

Pokračovanie na str. 8

Velká soutěž soutěž Satellitu a ČSA o letenku do Prahy

K pátému výročí trvání našich novin otiskujeme dnes čtyři otázky 2. kola naší velké soutěže, v které můžete vyhrát letenku do Prahy a zpět s Českými aeroliniemi!

Podmínky soutěže:

V tomto a v následujících dvou číslech naleznete čtyři otázky. Jedna z politického života, z kultury, ze sportu a jelikož hlavním sponzorem jsou České aerolinie, týká se jedna otázka letecké dopravy. Vaším úkolem je křížkem zaškrtnout správné odpovědi a odeslat je na přiloženém kupónu.

Podmínky: Musí se jednat o originální kupón vystřižený z novin, nikoliv o kopii a vaše zpětná adresa, na kterou budeme posílat případné výhry musí být v Kanadě.

Naše noviny si můžete předplatit na naší adrese, popřípadě si je můžete koupit za jeden dolar v Prague Deli v Torontu na 638 Queen St. W.

Za každou správně zodpovězenou otázku dostanete jeden slosovatelný kupón do osudí. Takže každý účastník může získat až šestnáct kupónů. Nevadí pokud jste se nezúčastnili 1. kola.

Uzávěrka druhého kola je 5. června 1996 (Rozhodující je datum poštovního razítka). Obálky s odpověďmi zašlete na adresu:

Satellite 1-416, P.O. Box 176, Station E, Toronto, Ontario M6H 4E2

Obálku pro odpovědi z druhého kola označte jasně v levém dolním rohu obálky: 2. KOLO

Správné odpovědi z 2. kola budou uveřejněny v našich novinách 13. června. Vylosování správných odpovědí ze všech čtyř kol se bude konat v polovině července.

Ceny:

1. Letenka z Toronta do Prahy a zpět (věnováno ČSA).

2. Krátkovlnné rádio.

3.-5. cena: Kompaktní disky nebo kazety.

6.-10. cena: Knihy.

11.-15. cena: Předplatné Satellitu na jeden rok.

15.-20. cena: Předplatné Satellitu na půl roku.

Premie: Pokud nám zásoba stačí a pokud o to požádá účastník soutěže, dostane oficiální program ze semifinále utkání Slavia-Bordeaux.

Otázky:

1. Tomáš Garrigue Masaryk se narodil 7. března

a) 1845 b) 1850, c) 1853, d) 1855

2. Slovo ROBOT pochází z jedné české divadelní hry, jejímž autorem byl:

a) Čapek, b) Arbes, c) Suchý d) Gut-Jarkovský

3. Letos v létě bude spojení mezi Torontem a Prahou s ČSA

a) 1 x týdně, b) 3x týdně, c) denně, d) 2x za měsíc

4. Ve finále ME v kopané v Bělehradě v roce 1976 zvítězilo Československo nad Německem v penaltovém rozstřelu, když Hennes předtím svou střelu poslal nad branku. Vítěznou penaltu proměnil:

a) Ondruš, b) Viktor, c) F. Veselý, d) A. Panenka.

Zde odštíhnout

Kupón pro 2. kolo:

Soutěž Satellite 1-416 a ČSA

☐ 1a	☐ 1b	☐ 1c	☐ 1d
☐ 2a	☐ 2b	☐ 2c	☐ 2d
☐ 3a	☐ 3b	☐ 3c	☐ 3d
☐ 4a	☐ 4b	☐ 4c	☐ 4d

☐ Premie: Prosim o zaslání programu z utkání Slavia-Bordeaux, které se hrálo 2. dubna 1996 v Praze na Strahově.

Jméno: _____

Adresa: _____ Město: _____

Poštovní kód: _____ Tel. číslo: _____



oprávněný distributor českých a slovenských
filmů na videokazetách uvádí slavné dobové
veselohry

POČESTNÉ PANÍ PARDUBICKE
CECH PANEN KUTNOHORSKÝCH
NEZBEDNÝ BAKALÁR
LUK KRÁLOVNY DOROTKY
ALENA
PRSTÝNEK
SVATBY PANA VOKA

NOC NA KARLŠTEJNĚ
DOBRY VOJÁK ŠVEJK. I. a II.
POSTŘIZINY
TAJEMSTVÍ HRADU V
KARPATECH
KONEC STARÝCH ČASŮ
ZEBRÁČKA OPERA

Cena jednotlivých kazet
\$ 37,00 (US \$ 33,00 + pošt. \$ 4,00)

Podporujte legální obchod!
Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a
zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA
583 William Street, London, Ont. N6B 3E8
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

LITERACY PRAGENSIS

303 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X4
Největší a nejrozšířenější zásilkový prodej českých knih
v Kanadě a USA.

Beletrie, cestopisy, literatura faktu, detektivky,
dětské knížky, slovníky, humor...

Vše ve velkém výběru!

Tel.: (905) 704-0873; Fax: (905) 704-0879

VILÍMEK EXPORT/IMPORT

Kontejnerová přeprava automobilů a zboží Toronto-Mělník, a
stěhování do ČR a SR
za nejvýhodnější ceny.

Doprava 1 automobilu 1895 dolarů
Toronto: Aleš Čejka (905) 821-3403
Montreal: Martin Vilímek (514) 865-4442

Real Estate



Petr Poláček, FRI, CREA

Associate Broker, Appraiser
Sutton Group-Midtown Realty Inc.

25 let služby krajanům
KOUPE - PRODEJ - ODHAD
NEMOVITOSTÍ

Bus.: (416) 322-6000



Fax: (416) 322-6860
Res.: (416) 733-9442



Oldřich Čabla

REAL ESTATE
SALES REPRESENTATIVE
KOUPE * PRODEJ * PRONAJEM *
ODHADY NEMOVITOSTÍ
NEJVÝHODNĚJŠÍ FINANCOVÁNÍ
SOLIDNÍ SERVIS VÁM UŠETŘÍ ČAS

RES.: (416) 538-7909, BUS.: (416) 763-5161



Pokračování ze str. 7

částkových úloh a vůbec nepřicházal do styku
s dlužníky. Vylučujeme možnost, že by samohl
stař oběť útoku některého z dlužníků. Jeho
smrt nepovažujeme za náhodnou, ale za vraždu,
protože každý diktátor musí popravovat
nepohodlných lidí."

3.5.1996

Kurs koruny bez většího pohybu

Praha-Inčtík. Nehrozí ani devalvace ani
revalvace. V současné době zahraniční
kapitál do ČR ani nepřiplyvá, ani neodchází.
Novinářům to řekl guvernér České národní
banky Josef Tošovský. „V této oblasti se
neděje téměř nic a kurs koruny je trvale
kolem centrální parity," dodal. Pohyb kursu
kolem centrální parity je podle jeho slov
nepatrný. „Žádná revalvace, žádná
devalvace," poznamenal guvernér.
Tošovský znovu zopakoval připravenost
ČNB použít celou šíři kursového pásma.

Chtěli vyslechnout Havla

Praha-Inčtík. Úřad pro vyšetřování zločinů
komunismu odmítl na počátku roku žádost
slovenské strany o vyslechnutí předních
českých politiků a ústavních činitelů kvůli
dosud na Slovensku neuzavřenému
případu generála Aloje Lorence. LN to
včera v Brně řekl ředitel úřadu Václav
Benda. Slovenská vyšetřovací komise chtěla podle
Bendy vyslechnout stovky osob, mezi nimi
prezidenta Havla, předsedu Poslanecké
sněmovny Urděho a ministra vnitra Rumla.
„Otázky ale formulovali tak, že naši
vyšetřovatelé je nemohli položit, aniž by se
vystavili riziku stíhání," dodal Benda. Od
prezidenta Havla chtěli například vědět, v
jakých protistátních skupinách působil či
jakou protisocialistickou činnost vyvíjel.
Navíc Lorenc byl v ČR již odsouzen a český
právní řád nedovoluje opakovat výslechy v
těže věci.

6.5.1996

Vládní vily nejsou využívány

Praha-Inčtík. Kubičková - V nedávné
ústní interpelaci na premiéra Václava
Klausa se poslanec Jiří Vyvadil (ČSSD)
dožadoval vysvětlení, jak jsou využívány
vládní objekty. Benešova vila v Sezimově
Ústí, o kterou v interpelaci šlo, však není
jediným objektem, kam se jezdí vládní
úředníci rekreovat.

Vláda vlastní několik vil, které jsou využívány
pro zasedání, oficiální jednání, konzultace,
semináře, ale i rekreaci. Provoz objektů je
hrazen ze státního rozpočtu. Vedoucí Úřadu
vlády Igor Němec ovšem neví, na kolik
provoz vil daňové poplatníky přijde.

K nejvíce vytíženým objektům patří
Kramářova vila nacházející se nedaleko
Pražského hradu. V poslední době je tento
bývalý pozemek národně demokratického
vůdce Karla Kramáře nabízen k ubytování
zejména zahraničním návštěvám. Po
listopadu 1989 se údajně počítalo s tím, že
vila bude sídlem českého premiéra. Dům,
jehož hodnota byla už v roce 1915 osm set
tisíc korun, má několik desítek místností, a
ke stálému bydlení je proto nevhodný.
Klausovi tedy nakonec byla z titulu funkce
přidělena menší vila v Sušické ulici na
pražské Hlávě.

Největším vládním objektem je zámek v
Kolodějích u Prahy. Vládní úředníci sem
jezdí jednat nejčastěji v létě. Kromě oficiálních
zde totiž mohou hrát tenis nebo si zaplavat

v bazénu. Ministr Němec ovšem tvrdí, že
málokterý vládní činitel této možnosti
skutečně využívá.

Zato vila bývalého československého
prezidenta Edvarda Beneše a jeho
manželky Hany žije čilým ruchem. Od roku
1973, kdy ji tábořské muzeum převedlo
státu, začali s objektem vládní úředníci
nakládat po svém. Interiér i park byly
nákladně přestavěny. Nyní mají rekreanti
na střeše satelit, na zahradě ohniště na
táborák, bazén a tenisový kurt. „Všichni
úředníci, kteří si sem jezdí odpočinout, si
zdejší pobyt hradí ze svých peněz," říká
ministr Němec. „Jeden den zde vyjde bez
stravy na 150 korun," doplnil.

Do dvou vil bývalého komunistického
premiéra Štrougala v Karlových Varech se
prý moc nejezdí. Původně zde vládě patřily
tři domy, před časem však byl jeden z nich
vydan židovské náboženské obci.

Podle poslance Vyvadila patří mezi
nejčastější hosty vládních vil ministr financí
Ivan Kočárník, guvernér České národní
banky Josef Tošovský a právě ministr Igor
Němec.

7.5.1996

Ruml považuje bezpečnostní situaci v zemi za stabilní

Praha-mfd/ina. Necelý měsíc před volbami
ministr vnitra Jan Ruml předložil vládě
výroční zprávu o bezpečnosti za loňský
rok, v níž Klausův kabinet ujistil o tom, že
situace je stabilizovaná a stát ani občany
momentálně nemohou ohrozit žádné vnější
ani vnitřní vlivy.

Rumlův resort přesto ve zprávě, kterou
vláda projedná ve čtvrtek, upozorňuje na
hrozbu terorismu a organizovaného zločinu.
Oproti předchozím výročním zprávám letos
její autoři věnují podstatnou část dopadu
běžné kriminality na občana a za jeden z
hlavních úkolů pro policii označují snahu,
která by vedla ke zvýšení důvěry veřejnosti
v policejní sbor.

Bezpečnost podle průzkumu agentury
Factum považuje 89 procent voličů za
zásadní téma volebních programů
politických stran.

Obavy z terorismu vyplývají i z dalšího
materiálu, který Rumlův úřad předložil
vládě. Je v něm uvedeno, že loni několikrát
vyhrožovaly ústavním činitelům neznámé
osoby, které se hlásily k alžlřským
teroristickým organizacím Al Jihad a GIA.

9.5.1996

Slovinská práce je nejdražší

Praha-mfd/lav. Mezi postkomunistickými
státy v Evropě je nejdražší pracovní síla ve
Slovinsku. Podle výzkumné organizace
Economist Intelligence Unit tam loni v
průměru dosáhly celkové měsíční náklady
na jednoho zaměstnance 900 dolarů, tedy
zhruba 25 tisíc korun. Nejlevnější je pracovní
síla v Bulharsku, kde průměrné náklady činí
190 dolarů. V tuzemsku se blíží 500 dolarům,
což je téměř 14 tisíc korun.

10.5.1996

Masarykův případ neuzavřen

Praha-Inčtík. Jakub dospívá - Úřad pro
dokumentaci a vyšetřování zločinů
komunismu uvažuje o stíhání lidí, kteří
zavinili smrt Jana Masaryka.

Do konce června se Úřad pro dokumentaci
a vyšetřování zločinů komunismu definitivně
rozhodne, zda zahájí stíhání lidí, kteří v roce

POLYGON reportér Západ

Český zahraniční časopis, který má čtenáře v 51 zemích.
Napište si o ukázkové číslo!

POLYGON, Box 9021, OTTAWA, Ont. K1G 3T8, CANADA

Kanadský redaktor Miloš Suchma, tel.: (613) 824-7439, fax: (613) 834-8757

1948 zavinili smrť bývalého československého ministra zahraničí Jana Masaryka.

Séf úradu Václav Benda to však nepovažuje za príliš reálne. „V podstate som skeptický,“ míní Benda. Podľa něj totiž vše smeruje k tomu, že se nepodaří otevřít trestní stihání s nadějí na úspěch. Benda ale neupřesnil proč. Benda potvrdil, že úřad Masarykův případ vědomě chrání před publicitou. „Zničili bychom totiž své naděje na úspěšné ukončení procesu,“ tvrdí. V té souvislosti upozornil, že nynější informace v tisku o okolnostech Masarykovy smrti nejsou nové a že úřad je začal uvolňovat již před více než tři čtvrtě rokem.

Podle Benda by se případná žaloba týkala dvou mužů, kteří žijí v České republice. Z informací úřadu vyplývá, že na Masarykově smrti má podíl celkem pět lidí. Tři z nich jsou však již po smrti. Poslední z nich zemřel v roce 1994 v USA při výbuchu automobilu. Jeho smrt Benda podle svých slov důkladně prošetřoval při své poslední cestě do Spojených států. Souvislost s případem smrti Jana Masaryka však nebyla nalezena.

Benda se obává, že bude značné problematické vypátrat osoby, které za návštěvou zmíněné pětice osob v Masarykově bytě stály.

Masarykovu smrt označuje úřad za nehodu, které však předcházelo hrubé násilí. Pět mužů přišlo do Masarykova bytu buď s cílem nalézt nějaké dokumenty, nebo je tam podvrhnout. K Masarykovi se chovali hrubě a zabránili mu v opuštění bytu. Masaryk se ve snaze prchnout dostal oknem na římsu a ušel po ní přibližně dva metry. Protože byl v naprosté panice, postúpval po římsě směrem, kterým se nemohl nikam dostat, neboť římsu protínal opěrný sloup. Benda řekl, že ani sebevraždu není možné zcela vyloučit, okolnosti tomu však nenasvědčují.

11.3.1996

Pokračování dobrých rodáků

Praha/in - Opce na scénář s názvem Návrat ztraceného ráje, který téměř po třiceti letech volně navazuje na legendární snímek Všichni dobří rodáci, dal tento týden produkční společnosti Lumarfilm jeho tvůrce, režisér Vojtěch Jasný. „Scénář dokončím do konce července,“ řekl sedmdesátiletý filmař. Podotkl, že film vznikne v českoamerické koprodukcii. Má být jakousi filmovou symfonií v pěti větech, konfrontací české a americké mentality. Myšlenku natočit pokračování „rodáků“ podpořil loni podnikatel a majitel Pragokonzertu Rudolf Hošna, který před rokem oznámil, že se bude s Miroslavem Ondříčkem za kamerou natáčet už od podzimu 1995 v USA a na Moravě. O americkém koproducentovi tehdy prozradil, že je zároveň „jedním ze tří nejvýznamnějších distributorů v USA“, a nevyloučil ani účast amerických herců. „S panem Hošnou jsem skutečně jednal, avšak po loňské Letní filmové škole v Uherském Hradišti se odmlčel a od té doby se mi neozval,“ řekl Jasný. Proto využil nabídky společnosti Lumarfilm. „Scénář nového snímku připravuji už tři roky a zatím jsem ho nikomu neprodal,“ podotkl režisér.

14.5.1996

Soutěžní práce žáků hodnotil s porotou i Josef Škvorecký

Praha-mid/kam - Jedenáct žáků z pražských základních a středních škol ocenila porota na vyhlášení výsledků soutěže o cenu Dannyho Smiřického. Druhý ročník této soutěže uspořádali zástupci soukromého Gymnázia Josefa Škvoreckého v Legerově ulici v Praze 2.

„Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích, v próze i poezii. Příspěvky z celé republiky, kterých bylo na tři sta, jsme poslali Josefu Škvoreckému do Toronta. Ten je posoudil a poslal nám své vyjádření. Porota potom vybrala devětadvacet prací, které ocenila,“ uvedl ředitel gymnázia Václav Kryštol.

Vítězné práce budou publikovány ve čtrnáctideníku Tvar.

Panychida za Róberta Remiáša pri múre popravy

Bratislava: SME - EVA ČOBEJOVA: „Stretli sme sa pri múre popravy,“ predniesol kňaz Pavol Flajšik večera pár metrov od miesta, kde 29. apríla zahynul Robert Remiáš. V hustom neprijemnom daždi sa tu na pochmúrnom betónovom pláci medzi Karloveskou cestou a Dunajskou zíslo večera vyšepolitský ľud - občanov, ktorí neveria, že príčinou smrti nepohodlného politického svedka bola technická porucha. Prišli si uctiť Róbertovu pamiatku i pomodliť sa zaň. „Nie sú nám známi ú, ktorí k pravdepodobnej poprave dopomohli, nie je nám známy súdny tribunál, nie je nám známy - zatiaľ - hlavný sudca, nie je nám známy majster kat. Zatiaľ!“ kazal P. Flajšik. „Predsa však komusi je známy aj tribunál, aj majster kat. Komusi, kto je pánom života a smrti...“ Redaktor SME Peter Tóth vo svojej reči

povedal: „Toto sú prvé obeť politickej studenej vojny, ktorí vedie vláda s občanmi Slovenska.“ Opäť pripomenul, že vyšetrovateľ Jozef Číž vedel o tom, že Róbert je v nebezpečenstve a napriek tomu mu nepomohol. Vlnu emócií vzbudil talentovaný kazateľ - františkánsky diakon Ján Krstiteľ Balázs, ktorého rozhlasová kázeň prednášanom vzbudila nevôľu mocných. Nahlas povedal to, čo nad smútočným zhromaždením od začiatku viselo vo vzduchu: „Krv tohto nevinného človeka tiečie po rukách premiéra Mečiara a riaditeľa SIS Ivana Lexu.“ Nahlas za všetkých prítomných kňazov - bol tu aj Anton Srholec a ďalší - vyhlásil, že cirkev nebude mliekať a Ivanovi Lexovi odkázal: „Nedovolíme, aby ste viac očierňovali a špinili nášho mons. Baláža!“ Spomenul Karla Kryla a jeho smutné verše: „Príša venku se setmelo - to je pravda,“ dodal diakon, ale Krylovými slovami pripomenul nám všetkým aj večnú nádej: „Beránku děkuji.“

Po rozhovore s premiérom ubezpečil minister vnútra riaditeľa SIS, že vyšetrovateľ únosu bude odvolaný

BRATISLAVA (SME - r) - Redakcia SME má k dispozícii zvukový záznam telefonického rozhovoru riaditeľa SIS Ivana Lexu s ministrom vnútra Ľudovítom Hudekom. Telefonát sa uskutočnil pred odvolaním vyšetrovateľa Krajského úradu vyšetrovania v Bratislave Petra Vačoka z prípadu zavraždenia Michala Kováča ml. do cudziny. Ľ. Hudek v ňom uviedol, že bol za „starým“, pretože „už to došlo (...) od tých susedov z toho bližšieho mestečka“. Ľ. Lexa na to reagoval slovami: „Bol som s ním.“ V tejto súvislosti hovorili aj na tému vyšetrovateľa, o ktorom sa Ľ. Hudek vyjadril: „No však ten, toho kopneme do gúľ.“ Riaditeľ SIS Ľ. Lexa na to reagoval slovami: „Keď ho kopneme do gúľ, dám ti pusť na čelo.“ Minister vnútra Ľ. Hudek Ľ. Lexu ubezpečil, že je „to rozhodnuté“ a sám „vydal pokyny, ako to má vyzeráť“. V rámci rozhovoru sa Ľ. Lexa ministra vnútra Ľ. Hudeka opýtal: „A toho krajského, toho odj... ješ tiež, toho vieš, toho našeho?“ na čo Ľ. Hudek odpovedal, že to pôjde postupne. Na záver rozhovoru sa ešte Ľ. Lexa Ľ. Hudeka opýtal, či vie niečo o istom „výpise“, ktorý ukazoval na mítingu podpredseda DÚ Ľ. Černák. Ľ. Hudek konštatoval, že to zosumarizovalo policajné prezidium. „Vieš ako, policajci, debili,“ dodal a ubezpečil, že „toto nie je doklad“. Podľa jeho slov Ministerstvo vnútra SR vydá len doklad, ktorý „to obnáša“. Tento rozhovor odoznel na rádiu Twist dňa 13. mája 1996. (pozn. I.Z.)

Víkend na hrade sa neskončil atrakciou, ale obesením naozaj

Slovenská Ľupča (SME - klo) - Prvý deň podujatia Víkend na hrade v Slovenskej Ľupči mal vyvrcholiť po zotmení. Návštevníkov čakala sobotňajšia Noc hrôzy a ohňostroj. V gotickej časti hradu, v spleti chodieb, pripravila Spoločnosť veselých šermiarov Cassanova z Banskej Bystrice rôzne atrakcie - strašenie i morbidnosti. Jeden zo spoločností si pripravoval atraktívne vystúpenie, chcel zahrať „obesenca“. Niekoľkokrát si toto vystúpenie i odskúšal. Mladý - 33-ročný - muž sa však pri uvádzaní tejto atrakcie obesil naozaj. Ťažko určiť, kedy došlo k tragédii, pretože návštevníci hradu vstupovali do chodieb postupne. Keď jeden z nich privolať pomoc, bolo už pre mladého muža neskoro. Zatiaľ sa k tomuto tragickému prípadu odmietajú vyjadriť ú, čo Víkend na hrade pripravovali, i príslušníci polície. Príčinu smrti určí súdna pítva, ale už teraz sa predpokladá, že smrť spôsobila technická chyba na kladkovom zariadení, na ktorom mal byť tento muž upevnený.

Nepredstaviteľná a neuveriteľná

Bratislava: SME/IVAN ŠTULAJTÉR REF. 9.5.1996 - Správa z tlaču: Slovenské telekomunikácie, štátny podnik Bratislava, dlhovali k 22. marcu spoločnosti Sipox Holding, akciová spoločnosť Bratislava, 112 miliárd 46 miliónov 321 tisíc 500 korún slovenských.

Počuli ste dobre - 112 miliárd korún, čo je suma, ktorá drvivej väčšine občanov pripadá ako abstrakcia, čosi ako napríklad slovo vesmír. Prítom príčiny, za akých k tomuto vesmírnemu dlhu došlo, sú celkom prozaické. Spoločnosť Herold Business Data Slovakia uzatvorila so Slovenskými telekomunikáciami niekoľko obchodných kontraktov, týkajúcich sa vydávania telefónnych zoznamov. Podľa slov riaditeľa tejto spoločnosti Ľ. Matušika, Slovenské telekomunikácie do týchto kontraktov zahrnuli sankcie, a po tom, ako prestali plniť svoje záväzky, prišlo k ich uplatneniu. Inými slovami, k dlžnej sume sa začali napočítavať sankčné úroky, a keďže podľa všetkého ide o zložitý úrokovanie, dlh začal geometricky rásť smerom nahor.

Poznámkou pod čiarou: Len prednášanom schválila vládna koalícia novelu Trestného zákona, podľa ktorého podnikatelia len z dôvodu obvyčajnej platobnej neschopnosti sa môžu dostať do basy. Stačí, ak neuhradia svoje záväzky voči štátu, Fondu národného majetku, obciam a poisťovníam. Štátny podnik Slovenské telekomunikácie podľa všetkého vyrobil sekercu vo výške 112 miliárd korún. Tá istá vládna koalícia ho ide zmenou zákona o konkurze a vyrovnaní chrániť. Aj takto vyzera spravodlivosť v tejto krajine.

Arts

Body of Dust Výstava kreseb a obrazů MARIE GABÁNKOVÉ



6. 6. - 28. 6. 1996

Zahájení 6. 6. 1996 od 17:30 do 20:30

Regent College

5800 University Blvd, Vancouver, B.C.

Tel.: (604) 224-3245

Otevřeno: Po-pá 8:30-16:30, sobota: 11:00-16:00

Výměním, prodám koupím moderní zahrad. vilku s velkou zahradou, velkou garáží, veškeré zařízení v katastru Znojmo, asfalt, lesy, voda, 2 milióny. Žádné daně či dluhy. Značka: „Lze v dolarech.“ Dále prodej atraktivních pozemků na evropské trase: Praha-Znojmo-Viedeň.

Odpovědi pošlete na adresu:

Paní V: Keenan, 669 03, Znojmo 3,

Post-Fax: 001-42-624-221-266.

611-11

Jmenuji se Libuše. Bydlím v Torontu půl roku. Jelikož neumím dobře anglicky, marně sháním zaměstnání. Mám 17letou praxi na síti kožené galanterie, ale příjmu práci jakoukoliv. Může mi prosím někdo pomoci?
Tel. (416) 492-0314

612-p

Na predaj 1200 m² pozemok v Bratislave, v krásnom prostredí (na trati Viedeň-Petržalka), plyn, elektrina, mestský vodovod, kanalizácia, telefón. Možnosť tiež výmeny za protihodnotu v Toronte. Pre informácie faxujte: (416) 767-5677.

613-11

Jsme dvě vdovy 50 a 56 let. Děti už máme dospělé a zůstaly jsme samy. Hledáme osamělého muže - krajana, chtěl by ještě žít a povídat se se ženou přiměřeného věku. Rády obě cestujeme, milujeme vše hezké na světě. Těšíme se na odpověď muže, který se nebojí poznat krajanu. Adresa: R. Malá, Káránská 312, 108 00 Praha 10.

614-p

Pronajmu jednolůžnicový byt v rodinném domku nedaleko torontského metra za 520 dolarů měsíčně. Volejte: (416) 530-4222, (416) 532-5790.

615-p

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

Nezmeškejte jedinečnou příležitost, jak cestovat lacině, kvalitně, a rychle. Naše cestovní kancelář vám nabízí bezstarostný servis.

Evropa na prodej!
Letenky do Prahy
od 31. března 1996
od 629 dolarů
(plus nutné daně!)



CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
504-3800

Fax: (416) 504-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,
Toronto, Ont. Canada
M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Město Telč na návštěvě Kanady

Výstava fotografií *Telč - město pod ochranou UNESCO* cestuje v těchto dnech Kanadou. Montreal, Ottawa, Vancouver, Toronto a nepochybně další města tak dostala možnost seznámit se s tímto skvostem renesanční a barokní architektury. Není náhodou, že výstava přijela právě do Kanady. Telč má totiž k zemi javorového listu zvlášť vřelý vztah prostřednictvím Telčana Stanislava Dvořáka, doma známého pod přezdívkou *Kanaďan*, věrného posluchače dnes již neexistujícího krátkovlnného vysílání Kanadského zahraničního rozhlasu RCI v češtině a slovenštině. Pan Dvořák v Telči založil v roce 1990 Společnost přátel Kanady a RCI, která funguje dodnes a sdružuje jak bývalé posluchače kanadského rozhlasu, tak i lidi zajímající se o Kanadu. Společnost pořádá výstavy a přednášky o Kanadě, vystavuje díla kanadských umělců a udržuje kontakty s krajany a kanadskými zastupitelskými úřady.

S myšlenkou uspořádat putovní výstavu o Telči se pan Dvořák obrátil na montrealský Comenius Institute, kulturní nevládní organizaci, která v Kanadě propaguje českou a slovenskou kulturu. Comenius se ujal koordinace putování výstavy Kanadou za pomoci velvyslanectví České republiky v Ottawě. Generálního konzulátu v Montrealu, ČSK a hlavně díky Odboru krajanů a nevládních styků Ministerstva zahraničních věcí ČR. Jak bylo oznámeno českým tiskem, OKNS financovalo přípravu akce a exponáty věnovalo krajanům v Kanadě, aby se jednak mohli sami těšit z krásných fotografických záběrů města a zámků a připomenout si známá místa a jednak, aby kanadská veřejnost měla možnost seznámit se s kulturou a historií České republiky.

21 uměleckých fotografií, prospektů a dalších materiálů včetně dvou velmi zdařilých videozáznamů na návštěvníky vysoce zapůsobily. Montrealská vernisáž 19. dubna měla velký úspěch. Mnozí ze sto padesáti hostů na vernisáži a dalších, kteří výstavu shlédli ve čtyřech dnech jejího trvání v nádherném sálu prestižního obchodního

domu Ogilvy v centru města, vyjádřilo úmysl navštívit při své příští cestě do Evropy nejen Prahu, ale i Telč. Není důvod, aby tomu bylo jinak v městech, kde se výstava zastaví na svém putování Kanadou. Protože soubor fotografií zůstane v Kanadě permanentně, dá se očekávat zájem dalších kanadských regionů. Zájem o její uspořádání například projevil Marcel Junius, generální sekretář Organizace městských památkových rezervací na seznamu světových dědictví UNESCO, která sídlí v Quebecu, hlavním městě francouzské části Kanady.

Vesna Alinče, Montreal

Ján Smerek zemřel

Těsně před uzavěrkou jsme dostali zprávu, že zemřel známý krajanův pracovník Ján Smerek.

AUTO TRANSPORT

WORLD WIDE CAR HIRING

EUROPE \$990

US EAST COAST \$ 275
SPECIAL FLEET PRICE
SERVING
ONTARIO AND QUEBEC



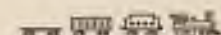
416-761 1686



KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W. Toronto, Ont. M5V 2A1

Tel.: (416) 593-0600, Fax: (416) 593-0604



Levné lety do Evropy

Praha-Ostrava-Bratislava-Košice-Viedeň-Budapešť

Výhodná dovolená

Notářské služby

Dana Nohavica.

Landmark Travel Inc.

Tickets with ČSA, KLM, Alitalia

Best Personal Service

Tickets delivered free

24 Roy's Square

(Yonge and Bloor)

Toronto, Ont. M4Y 2W2

Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910

Way to Travel

Nabízíme levné přímé lety z Toronta do Prahy
S ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKO

Možnost telefonického zakoupení letenky.

Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C,
Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

PLÁNUJETE SVOU PŘÍŠTÍ ZÁSILKU?

Nabízíme spolehlivou a rychlou přepravu mezi Centrální
Evropou a Severní Amerikou

Pravidelný týdenní servis!

Společná kancelář v obou směrech!

Naše distribuční strategie sleduje přesně Vaše potřeby
a zahrnuje sklady a veškerý servis
spojený s odbavením Vašeho nákladu

Praha-Toronto-Montreal-Ottawa



INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Volte Jerry Formánek T 905-678-6412 F 905-678-7544



INTERNATIONAL TRAVEL SLOVAKOTOUR



PLÁNUJETE DOVOLENOU?
Poradte se s námi!

TORONTO

644 Queen St. West,
Toronto, Ont. M6J 1E4

Tel.: (416) 504-5657,

(416) 504-9095,

(416) 504-7383

Fax: (416) 867-8657

VANCOUVER

F & L Travel Centre

Tel.: (604) 433-5112 Fax:

(604) 433-4102

Slovo má Josef Čermák Setkání s Janou Hlaváčovou

Ti z nás, kteří v Kanadě žijí 40 či více let a jejichž styk s komunistickým Československem se omezoval na výměnu vánočních a narozeninových přání, o ní mnoho nevědí. V naší herecké galerii dominovali Štěpánek, Eduard Kohout, Scheinpflugová, Vítová, Mandlová, Höger, Pivec, Plachý... Teprve posledních několik let se seznamujeme s generací mladšími.

Až do hovoru, který jsem s Janou Hlaváčovou měl den po jejím příjezdu do Toronta, jsem o ní věděl jen to, že hrála řadu let v Národním divadle a v několika filmech. Překvapil mne její mladistvý zjev, ale důležitější byl pocit, že se setkávám s člověkem s hlubokým mravním ponorem a nezvyklé charakterové ryzostí (vím, že spoléhat na první dojmy je riskantní a kromě toho mé povolání mne varuje před idealizováním kohokoliv z lidského rodu). Také mne okouzila její osvěžující neformálnost a originalita jejího vyjadřování, nezvyklé různě slova a myšlenkových asociací.

Vždycky pro ni bylo výsostně důležité pevné rodinné zázemí, lidé, kteří když je zle, „neuhnou a nezradí“. To nejstarší zázemí byli její rodiče: maminka, která vyprávěla, jak s kamarádkami čekaly, až prezident Masaryk vyjede na koni a pěkně odpoví na jejich pozdrav; tatínek, který raději zběhl ze studií práv, než aby se vzdal ochotnického divadla. Její první divadelnické dojmy-vůně šminky a barevnost kostýmů budou asi v její mysli vždycky spojeny s jejím otcem. K svému otci zřejmě má něžné ochranné postoj. Na příklad, když mluví o konci války: její tatínek, „typický úřednický typ“ (byl knihovníkem), vyzbrojený silnými brýlemi (a i s těmi měl ve tmě potíže), který nikdy neměl pušku v ruce, jde v oněch květinových dnech LP. 1945 - spolu s mnoha jinými - hledat odpověď na básnickou otázku: „Až se tě zeptá vlasti, jak ptá se léta zima, co ty jí odpovíš.“ A zatím co tatínek držel s puškou stráž na barikádě, jeho žena, připravující se na téměř imanentní porod druhého dítěte a Jana proklely noci a - ačkoliv nijak zvlášť zbožné - modlily se k Bohu, aby chránil jejich manžela a tatínka, hledícího bojovně do neproniklé tmy...

Z té druhé světové války paní Janě utkvěla v mysli ještě jedna vzpomínka: jejich domácí do slova ukradli z transportu vězňů dva ruské zajatce, důstojníka Ivana a jeho pučleka. A ti dva se potom docela klidně postavili na silnici a zastavovali dlouhé kolony německé armády. Potom odjeli a už od nich nikdo nikdy nic neslyšel.

Mezi střepiny vzpomínek z raného mládí patří i tento příběh: je to mladší sestřičkou někdy na podzim 1948 tramvaji. Na jedné zastávce oknem viděla velký plakát s fotografiemi členů komunistické vlády. Malá sestřička chtěla mermomoci vědět, kterých z těch ministrů je pan prezident Masaryk a který pan prezident Beneš. V tramvaji se rozhostilo ztrnulé ticho.

Paní Jana své zázemí nenacházela jen v rodině. Když se ucházela o přijetí na Akademii muzických umění, byla tak dojata monologem, který při zkoušce recitovala, že se k neutěšení rozplakala a zkoušející prof. František Vnouček ji otcovsky radil, aby to vzdala. Ale její starší spolužáci ji přesvědčili, že se musí odvolat. Odvolala se a byla přijata.

Takovým zázemím byl i soubor její první herecké štace v plzeňském divadle. Těch pět let, které v Plzni se svým prvním manželem (zamítovali se do sebe na AMU) prožila, patří mezi nejšťastnější v jejím divadelním životě.

Takovým zázemím bylo i AMU, kde paní Jana učila. Trochu hořce konstatuje, že velké zásluhy o pád komunistického režimu v listopadu 1989 se přičítají - a jistě právem - studentům (paní Jana jim říká „dětí“) - ačkoliv pořád vlastně ještě nevíme jak to všecko bylo; a kdo si přečetl „Zrychlený běh dějin“, má otázku plnou ošatku - ale málokdo se zmínil o příspěvku herců. Děti. V sedmdesátých a osmdesátých letech odcházeli z Československa lidé, kteří měli doma prakticky všechno: auto, chatu atd., jen proto, že nechtěli, aby jejich děti vyrůstaly ve lži. Paní Jana: i za komunistického režimu bylo možno děti vychovávat v pravdě a současně je naučit disciplíně vědět, co mohou na veřejnosti říci a co ne. Ale pak citovala případ, který připouští nebezpečí její teze. Její dcera Tereza si ve škole spletla Lenina s Hitlerem - tatínek jí doma vykládal, jak Hitler přišel k moci v Německu a ve škole se dověděla, jak Lenin přišel k moci v Rusku. Na štěstí z Tereziina pronikavého historického srovnávání dvou politických zloduchů nic nebylo. Nebylo žalobníka, paní učitelka patřila k těm slušným lidem.

Paní Jana pochází ze staré sociálně-demokratické rodiny, která měla málo sympatií ke komunismu. Ale není bez pochopení k lidem, kteří hluboce věřili v komunismus jako obrodnou sílu ne nepodobnou křesťanství. Jedním z takových lidí byl jeden kolega, starý předválečný komunista, který, když bylo zveřejněno, že poprava Milady Horákové byla justiční vraždou, se rozplakal a opakoval: jak mám dál žít A tento muž, který „denně skládal důkazy, že byl poctivý člověk“, se zpovídal, jak přesvědčoval soudce, která nařikala, že její manžel byl bezdůvodně odsouzen na 11 let do vězení, že musel být viněn, poněvadž strana by nepřipustila, aby někdo byl nevině odsouzen. (I já mám sympatie pro starého pána, jenomže nedovedu zapomenout na ty, kteří tak strašně platili za jeho víru).

Pro každého herce je Národní divadlo vysněnou Mekkou. Členství v jeho souboru bývalo považováno za punc kvality. To neznamená, že se státní a politická moc nesnažila zasahovat a zneužívat popularitu umělců: „Každá moc osloví špičky“ (paní Jana uvádí případ Zdenka Štěpánka za nacistů) a herci, chtějí-li hrát, musí opatrně vážit, co mohou a co nemohou: například nepřijmout pozvání na Hrad nebo odmítnout třeba recitovat mimo divadlo. To paní Janě prošlo. Ale neprošlo by jí odmítnout roli v divadle samém. Život v Národním divadle byl něco jako „slalom“. Riskovalo se při skoro každém představení. Diváci někdy reagovali bouřlivým potleskem na zdánlivě nevinnou větu - to „napojení s hledištěm“ patřilo mezi nejhezčí okamžiky, ale také chvíle těhotné nebezpečím.

Národní divadlo samozřejmě pro paní Janu znamenalo mnoho: zaměstnání, které je snad nejdůležitější součástí jejího života; soubor postavený na železných kázních představoval silné, i když nesnadné zázemí; a samozřejmě toto divadlo bylo nositelkou slavné minulosti. Jestliže se tedy paní Jana někdy v r. 1990 rozhodla k odchodu, měla vážné důvody. Hlavní asi byla hrdosť umělce, který si je vědom hodnoty své práce a není ochoten přijmout jakékoliv podmínky. Rozhodně nepatří mezi pokorné a zakřiknuté dušičky.

Po sametové revoluci přišla do Národního divadla nová vlna, „jiný vkusový proud s jiným klíčem k angažování“, přišli noví lidé přesvědčení, že „oni jsou ti čistí“, že ti, kteří v ND hráli za komunistické éry „čistí“ nejsou (a někteří samozřejmě nebyli), i když třeba jako paní Jana, její manžel, Luděk Munzar, Josef Kemr a Jarka Tvrzníková odmítli podepsat antichartu. Paní Jana se dívá se skeptickým humorem na velkou část protikomunistické činnosti (včetně té její), kterou dnes tak mnozí tak okázale nosí na odív (po válce byl na Slovensku každý partyzán). Nesouhlasila s tímto novým „stylovým vkusem“ a proto za „toto mužstvo nemohla kopat“. Nové vedení jí dalo také najevo, že by pro ni mnoho rolí nebylo. A přijímat gáži („a v ND je gáže velmi vysoká“) bez práce by bylo pod její důstojnost. Odešla se svým manželem a asi patnácti dalšími.

Dobrá zpráva pro cestující Českých Aerolinií...

Nový letní letový řád

Odlety ve čtvrtek

Toronto → Praha	19:00 - 10:25	OK 101
Montreal - Praha	20:50 - 10:25	OK 101

Odlety v sobotu

Toronto → Praha	19:00 - 10:25	OK 101
Montreal - Praha	20:50 - 10:25	OK 101

Od 9. června 1996 do 22. října 1996
Nový přímý let s odletem v neděli

Toronto → Praha	19:00 - 09:30	OK 103
-----------------	---------------	--------

ČSA vám nabízejí
tři lety týdně

Nezmeškejte svoji příležitost,
rezervujte si místa pro sebe a pro své přátele
co nejdříve.

Od 9. června 1996 do 22. října 1996,
vám nabízíme tři lety týdně
z Toronta do Prahy.

Nyní si můžete vybrat nejenom z odletů
ve čtvrtek a sobotu, ale také z nového
přímoletu každou neděli

Spojte se s vaší cestovní kanceláří nebo
zavolejte přímo na České Aerolinie.

Toronto: (416) 363-3174
Montreal: (514) 844-4200

**ČSA CZECH
AIRLINES**

Pouze České Aerolinie létají přímo do Prahy.

Myslela se, že možná přišel čas povést umění na hřebíček. Ale potom přicházely nabídky. Tak Ota Ševčík jí nabídl roli a přišli jiní. Nakonec přijala nabídku Jiřiny Jiráskové, aby vystoupila jako host v Gazdíně robě ve Vinohradském divadle, jehož se později stala členem a je jím dosud. Považuje je za vynikající scénu. Její závěr: Je lhostejné, kde divadlo děláte, ale s kým a jak.

Život ji jako všechny naučil mnohému. Například klást si otázku: kdo jsem, kde leži etické parametry našeho chování; když odečteme, co jsme zdědili v genech a co nám dalo prostředí, co je vlastně přínos, který můžeme vyhlásit za svůj...

Pozoruhodná žena, paní Jana Hlaváčová
P.S. Paní Hlaváčová kouří. A také létá různými leteckými společnostmi. Do Kanady přiletěla ČSA. Říká, že obsluha byla naprosto prvotřídní. Jen si posteskla, že nedovolují kouření, ale připustila, že je to správné.

Kopaná: Česká liga

Dohrávky: 22. kolo: Slavia-Jablonec 2:1, 23. kolo: Liberec-Píseň 1:0, 24. kolo: Ostrava-Brno 0:2
26. kolo: Slavia-Ostrava 2:0, Hradec Kr.-Dmovice 1:0, Brno-Cheb 2:0, Olomouc-Budějovice 4:0, Liberec-Uh. Hradiště 4:0, Opava-Jablonec 0:1, Zlin-Píseň 1:0, Žižkov-Sparta 1:4
27. kolo: Hradec Kr.-Brno 1:0, Dmovice-Slavia 3:0, Sparta-Cheb 3:0, Jablonec-Žižkov 5:0, Uh. Hradiště-Olomouc 2:1, Píseň-Opava 2:1, Budějovice-Zlin 2:0
28. kolo: Brno-Sparta 1:0, Žižkov-Píseň 2:0, Liberec-Dmovice 4:0, Opava-Budějovice 3:1, Zlin-Uh. Hradiště 2:0, Cheb-Jablonec 2:0, Slavia-Hradec Kr. 2:1, Olomouc-Ostrava 1:0
29. kolo: Slavia-Brno 2:1, Uh. Hradiště-Opava 0:1, Hradec Kr.-Liberec 0:0, Píseň-Cheb 1:0, Ostrava-Zlin 3:1, Jablonec-Sparta 1:0, Budějovice-Žižkov, Dmovice-Olomouc 1:2

Tabulka

1. Slavia	29	22	6	65:26	67
2. Olomouc	29	18	4	53:33	58
3. Jablonec	29	16	5	45:25	53
4. Dmovice	29	14	6	53:39	48
5. Sparta	29	13	7	55:35	46
6. Liberec	29	12	8	9:32:27	44
7. Opava	29	12	7	10:37:34	43
8. Brno	29	11	7	11:38:42	40
9. Píseň	29	11	6	12:33:33	39
10. Žižkov	29	9	9	11:36:41	36
11. Budějovice	29	10	6	13:35:47	36
12. Ostrava	29	10	5	14:40:43	35
13. Cheb	29	8	8	13:35:47	32
14. Hradec Kr.	29	8	5	16:28:45	29
15. Zlin	29	5	9	15:16:38	24
16. Hradiště	29	3	7	19:17:63	16

Dálnici zaplavilo šampaňské

Praha-mfd-Slavia postupovala na 11. místo ve světovém žebříčku klubů, který vydává Mezinárodní federace fotbalových historiků a statistik. Pořadí: 1. Ajax 324, 2. Barcelona 308, 3. AC Milán 299, 4. Juventus 282, 5. Bayern 264, 6. Paříž SG 260, 11. Slavia 224, 33. Sparta 184, 46. Hradec Králové 169.
ČTVRTFINÁLE POHÁŘE FOTBALOVÉHO SVAZU: SPARTA - SLAVIA 2:0, Branky: 49. Lokveň, 57. Nedvěd.
Slovenská liga
25. kolo-skupina A: B. Bystrica-FC Košice 1:3, Bardejov-Třmava 0:1, Slovan-Prešov 3:1, skupina B: D. Sereďa-Nitra 1:2, Lok. Košice-Inter 1:0, Prievidza-Humenné 3:0
26. kolo-skupina A: FC Košice-Prešov 2:1, B. Bystrica-Bardejov 1:1, Třmava-Slovan 0:1, skupina B: Nitra-Humenné 2:0, D. Sereďa-Lok. Košice 0:1, Inter-Prievidza 2:1
Tabulka skupiny A
1. Slovan 26 19 6 1 70:18 63
2. FC Košice 26 17 2 7 52:29 53
3. Třmava 26 16 3 5 43:23 53
4. B. Bystrica 26 12 6 8 35:30 42
5. Bardejov 26 12 2 12 36:30 38
6. Prešov 26 11 5 10 31:30 38
(Spartaku Třmava budou po skončení soutěže odečteny tři body)
Mezinárodní kopaná:
Přátelsky: ŠVEDSKO-SLOVENSKO 2:1
Většinový podíl akcií AC Sparty má přejít do rukou Východoslovenský železáren Košice.

ČEŠI SE STALI MISTRY SVĚTA

Původní zpravodajství Karla Drážďanského z Vídně

Po třech úspěšných zápasech se Skandinávci (Švédové, Finové a Norové, ze kterých získali čeští hokejisté pět bodů) a zajistili si tak už postup do čtvrtfinále vzali si hráči předsevzetí stát se vítězi „B“ skupiny, aby měli pokud možno nejvýhodnějšího soupeře v dalším kole. Francouzi v dalším utkání kladli odpor pouze ze začátku a podařilo se jim dokonce ve 14. minutě vyrovnat na 1:1, ale do poslední třetiny již nastoupilo české mužstvo s vedením 8:1 a tak se nebylo ani čemu divit, že trenér Bukač nechal dva hráče odpocívat. Vždyť vše bylo rozhodnuto. Posledních dvacet minut zápasu skončilo smírem 1:1 a tak naši hokejisté porazili Francouze 9:2 a nesplnili přání českých fanoušků, kteří od poloviny druhé třetiny volali „Deset, deset!“ Nejlepším hráčem Francouzů byl vyhlášen brankář finského původu Ylonen, který vystřídal za stavu 5:1 Valleria.

Výložený outsider mistrovství světa Itálie, který ještě po 3. kole vedl „B“ skupinu, měl sice před zápasem s českými hokejisty o dva body méně, v případě vítězství se však mohl stát vítězem skupiny. Italové nastoupili sobejistě a do 26. minut drželi nerozhodný výsledek 2:2. V 37. minutě to bylo ještě 4:3, pak se však rozpoutala hotová smršť a brzy to bylo 8:3. Nakonec jsme zvítězili 9:5 (2:1, 3:2, 4:2) a stali se vítězi skupiny, zatímco squadra azzura spadla na 4. místo. V dresu Itálie hrál výborný syn bývalého hokejisty ZKL Brno apizenské Skodovky Jaroslava Pavla, Martin, který zde ve Vídni byl vyznamenán za svůj 200. zápas v reprezentačním mužstvu.

Přiznanci slovenského hokeje jsou zklamáni. Očekávali, že již při prvním vystoupení na mistrovství světa získá Suplerovo mužstvo svou první medaili. Nestalo se tak Slovensko skončilo paté v „A“ skupině. Tím se alespoň udrželo mezi nejlepšími dvanácti týmy světa pro šampionát roku 1997 ve Finsku. Nutno však říci, že se jejich osudem stalo podprůměrné mužstvo Rakouska, které zastihlo Švýdky „na švestkách“ a v nejslabším utkání MS je porazilo 2:1 (1:1, 1:0, 0:0).

V zápase proti USA, který Slovensko prohrálo 3:4 (1:2, 0:2, 2:0) se slovenští hokejisté dopustili v prvních dvou třetinách několika chyb. V závěru však hráli „volný hokej“. Slabinou byl pouze brankář Dragan, kterého ve 3. třetině vystřídal Munin.

Pátý zápas Slováků ve Vídni s mužstvem SRN byl „gala představením“. Předváděli v něm moderní hokej a výsledek 4:1 ještě neodpovídá dřívějšímu převaze, kterou na kluzišti měli. Vždyť při přesnější střelbě mohli dát snad deset gólů.
Pořadí po první části - Skupina „A“: 1. Rusko 10, 2. USA 6, 3. Kanada 5, 4. Německo 4, 5. Slovensko 3, 6. Rakousko 2.
Skupina „B“: 1. Česká republika 9, 2. Finsko 6, 3. Švédsko 6, 4. Itálie 5, 5. Norsko 4, 6. Francie 0.

Vídeňský šampionát vejde do dějin šampionátů velkých překvapení. Obě zámořská mužstva americké i kanadské si v boji o účast v semifinále dovedla poradit s oběma skandinávskými hokejovými veličinami Švédové a Finové. Reprezentanti Spojených států zvítězili nad mužstvem Tre Kronor 3:2 a „znovuzrození Kanadčané“ vyřadili obhájce titulu mistrů světa Finsko 3:1.

Favorit šampionátu Rusko zvítězil podle očekávání nad Itálií 5:2 (2:0, 2:1, 2:1), neměl to však tak lehké, jak ukazuje skóre. Italové si během utkání vypracovali několik brankových příležitostí, ale nervozita jim však svazovala nohy i ruce. Největší vztich způsobila 15. minuta druhé třetiny, kdy slovenský rozhodčí Daňo nařídil proti Rusům trestné střelení, které Orlando proměnil. Sudí gól neuznal. Italové protestovali a tak rozhodčí podobně prohlédl záznam na videu, který říkal, že branka je regulérní a na světelné tabuli se objevilo Rusko 2, Itálie 1. Pak se však Rusové vyppili k výbornému výkonu, ale soupeř udržel hru na kluzišti. Třeba dodat, že Italové dostali tři góly v oslabení.

Prvomájové vydání vídeňského deníku *Kronen Zeitung* přineslo článek o tom, že vedoucí německého hokeje veřejně prohlásili, že utkání se Slovenskem nechali soupeři bez většího odporu vyhrát, aby nemuseli ve čtvrtfinále MS nastoupit proti Finsku, ale mohli hrát s *Wunschgegner*, s mužstvem, které si přejí, s hokejisty ČR. Spletli se však na celé čáře. Proti Bukačovým svěřencům byl bez jakékoliv šance, když podlehli ve velké domácí hokejistiky vysoko 1:6 (0:2, 0:1, 1:3).

Nikdy snad neměl trenér Bukač z vítězství na MS takovou radost jako po vítězství nad Němci. Nejenže naši hokejisté předvedli hru hodnou

bojů o Stanleyho pohár (jak sám prohlásil), ale také proto že zchlídli hlavy německým novinářům, kteří tvrdili, že *Tschechen* budou výkonem německých hokejistů nemile překvapeni. Ve skutečnosti české mužstvo kontrolovalo zápas s Němci od prvního do posledního hvizdu amerického rozhodčího Schmitta. Už v 5. minutě získal David Výborný vedení 1:0 a od té chvíle se lavinové útoky řílily na německého brankáře Klause Merka. Ten sice inkasoval půl tuctu gólů, ale byl vyhlášen za nejlepšího hráče Německa, neboť zlikvidoval několik dalších branek. „Mohli jsme vyhrát ještě o tři góly větší rozdílem, ale zabránili nám v tom dobře chytající golman soupeře,“ prohlásil na tiskovce Bukač. A pak k tomu dodal: „Chlapci hráli bez chyby, škoda však, že jim nevyházely přesilovky.“ Když české mužstvo vedlo v závěru 5:0 skandovali fanoušci z Čech a Moravy „Auf Wiedersehen, Auf Wiedersehen, jedte už z MS domů!“ Branky: Výborný, Reichel, Dopita, Meluzin, Bonk, Neckář-Kühnhauser.

V semifinále český reprezentační tým pokračoval v sérii velkých úspěchů. a porazil mužstvo Spojených států 5:0 (3:0, 0:0, 2:0) a postoupil opět po jedenácti letech do finále. Takový úvod jaký zápas měl, jsem během své čtyřicetileté novinářské dráhy nezažil. Už totiž po 74 vteřinách poslal kanadský rozhodčí Maier Brad na trestnou lavici Roberta Kyselů a při tomto vlastním oslabení vstřelil Martin Procházka s Jiřím Kučerou v rozpětlí 27 vteřin dva góly a Češi vedli ve 2:32 2:0. K těmto dvěma brankám připojil ve 14. minutě Vejvoda třetí gól. Devět minut před koncem zápasu zvýšil opět Vejvoda na 4:0 a nejkrásnější brankou utkání upravil Pavel Palera skóre na konečných 5:0.

Před druhým semifinálovým utkáním si kladli experti otázku, kdo bude soupeřem českých hokejistů. Většina jich tipovala, že to bude mužstvo Ruska, které přitom porazí Kanadu. Rusové se ujali při dvou přesilovkách vedení Kvartajnovem a Brylinem 2:0. Hned na začátku druhé třetiny bylo jasné, že mužstvo Kanady nebude kapitulovat. Jako když z něho únava ze zápasu s Ruskem spadla a bylo Rusům více než rovnocenným soupeřem. Když pak Dawe (ve 22. minutě) a Duchesne (32. minutě) vyrovnali na 2:2, stal se zápas dramatickým bojem. Do konce zápasu ani po prodloužení žádný gól nepadl a tak musela rozhodnout trestná střelení. Rusové vedli 1:0 brankou Brylina, ale v poslední sérii Ferraro vyrovnal. V druhém kole pak nejprve Brylin skóroval, ale Kariya zachránil situaci a při příštím sérii Yanic Penneault rozhodl o postupu Kanady.

Ve vynikajícím zápase o 3. místo porazily Spojené státy v prodloužení Rusko 4:3. Rusové již vedli 3:0, ale Američanům se podařilo vyrovnat. V prodloužení hráli Rusové přesilovku. Boris Mironov nezachytil na modré puk a Rolston po sólu v 64:48 skóroval. Američané tak získali bronzovou medaili. V utkání o udržení mezi elitou prohrálo Rakousko dvakrát s Francií 3:6 a 3:6 a budou v příštím roce nahrazeni Lotyšskem.

A ještě o velkém finále podle L. Brabce v Lidových novinách: Čeští reprezentanti porazili ve finálovém zápase hokejového mistrovství světa ve Vídni Kanadu 4:2 a získali titul mistrů světa, první po rozdělení Československa. V dramatickém finálovém utkání byl stav dlouho nerozhodný a ještě dvacet vteřin před koncem normální hráči doby svítli na tabuli poměr 2:2. Pak si útočník Martin Procházka najel na přhrávku Pavla Palery a překonal kanadského brankáře Curtise Josepha. Ještě si to pořádkem přehrávám v hlavě. „Byla to dost nevinná akce. Přišel ke mně puk, tak jsem do něj bouchnul a prostě lo skončilo v brance,“ kometoval po zápase svůj gól šťastný střelec. Pak vsadil Kanadane vše na jednu kartu. Nechali přeměřit hokejkou Stanislava Neckáře a v případě, že by neodpovídala pravidlům, by byl jeden český hráč vyloučen. „Prostě to bylo hodně nervózní utkání. Když jsme třeba nastupovali na led, strkali jsme se na chodbě s Kanadany. Moc nechýbělo a stříla se bitka,“ tvrdí Neckář. Hůl však byla v pořádku a na trestnou lavici šel nakonec kanadský hráč. Při power-play ještě vstříl Jiří Kučera čtvrtý gól: „To už byla jen taková smetana, rozhodující byla Procházka branka.“ Branky: 6. a 30. Thomas - 8. a 27. Lang, 60. Procházka, 60. Kučera. Rozhodčí: Muller (Něm.) - Rautavori (Fin.), Ronmark (Švéd.). Vyloučení: 4:1. Využití: 0:1. Diváci: 9400. Třetiny: 1:1, 1:1, 0:2.
První tým: MS: Turek-Sýkora, Žitník-Vejvoda, R. Reichel, Kariya. V druhém týmu je ještě český obránce Kadlec.

CLASSIFIED

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR
Známky z dopisů a pohledy z celého světa posílejte na adresu:
Magda Nováková
Masarykova 156
691 64 Nostislav

Nocleh v Českém Krumlově
Penzlón Běla
Běla Dvořáková,
Latrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

Květiny pro každou příležitost!
Dovoz květin dvakrát denně!

Pro Decor Florist



LORNE PARK PLAZA
1150 Lorne Park Road
Mississauga, Ont. L5H 3A2

TATRY FLORA
Chcete darovat kytičku kvetov svojím najbližším na Slovensku?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadime!

Toto číslo bylo dáno do tiskárny v středa 15. května 1996 v 13:37

Češi a Slováci v SC

Jágr (Pittsburgh)	11	10	8	18
Nedvěd P. (Pittsburgh)	11	7	7	14
@Svoboda (Philadelphia)	11	0	6	6
@Pondra (Washington)	6	3	2	5
@Rondra (Washington)	6	3	2	5
@Beránek (Vancouver)	3	2	1	3
@Stimpel (Boston)	5	1	2	3
Švehla (Florida)	11	0	3	3
@Klíma (Tampa Bay)	4	2	0	2
*Dvořák (Florida)	11	0	2	2
Straku (Florida)	3	0	1	1
@Hamřík (Tampa Bay)	5	0	1	1
@Kučera (Vancouver)	6	0	1	1

Statistika po 2. kole

* Nováček v NHL

@ Vyřazen ze SC

Holaně opět v nemocnici

Praha-mfd/hm- Hokejista Miloš Holaně je znovu v nemocnici. Obránce klubu Anaheim z NHL se nedávno podrobil transplantaci kostní dřeně, která by měla odvrátit leukémii. Kvůli komplikacím však musel být znovu hospitalizován, ale lékaři věří, že jeho stav se brzy zlepší.